

Ocena programowa
Profil praktyczny
Raport Samooceny

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu
Wydział Finansów i Zarządzania

Nazwa ocenianego kierunku studiów: *bezpieczeństwo wewnętrzne*

Poziom studiów: pierwszego stopnia

Formy studiów: stacjonarna i niestacjonarna

Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek

Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
nauki o bezpieczeństwie	95	53

Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
	liczba	%
nauki o polityce i administracji	58	32
nauki o zarządzaniu i jakości	27	15

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

EFEKTY UCZENIA SIĘ

**DLA STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA NA KIERUNKU Bezpieczeństwo wewnętrzne - PROFIL PRAKTYCZNY
STUDIA PROWADZĄCE DO UZYSKANIA TYTUŁU ZAWODOWEGO LICENCJATA**

PROFIL PRAKTYCZNY		
Symbol efektu uczenia się na kierunku	Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się dla poziomu 6
WIEDZA - absolwent zna i rozumie:		
BWE_I_W01	miejsce nauk o bezpieczeństwie w dziedzinie nauk społecznych i ich interdyscyplinarność, bezpieczeństwo jako obszar życia społecznego oraz terminologię używaną w naukach o bezpieczeństwie	P6S_WG
BWE_I_W02	strukturę władzy w państwie i zasady jej funkcjonowania oraz zadania i rolę administracji publicznej, w tym służb, inspekcji i straży, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne	P6S_WG
BWE_I_W03	społeczne, cywilizacyjne, ekonomiczne, etyczne i kulturowe uwarunkowania funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, w tym w zaawansowanym stopniu normy etyczne odnoszące się do pracy w sektorze bezpieczeństwa i odpowiedzialności za wykonywanie władzy publicznej	P6S_WG P6S_WK

BWE_I_W04	przyczyny, przebieg, skalę i skutki procesów społecznych i ich wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne	P6S_WG P6S_WK
BWE_I_W05	teoretyczne i praktyczne zasady funkcjonowania administracji rządowej i samorządowej	P6S_WG
BWE_I_W06	w zaawansowanym stopniu normy, zasady, prawidłowości regulujące funkcjonowanie struktur i instytucji bezpieczeństwa oraz wykorzystanie sprzętu i środków do zapewniania bezpieczeństwa i ochrony	P6S_WG P6S_WK
BWE_I_W07	proces zmian, przekształceń organizacyjnych, zarządzania w instytucjach i strukturach państwowych, samorządowych i prywatnych	P6S_WG
BWE_I_W08	wpływ zjawisk politycznych, społecznych, psychologicznych, kulturowych i prawnych na bezpieczeństwo wewnętrzne	P6S_WG P6S_WK
BWE_I_W09	zmiany, przekształcenia, zjawiska zachodzące w państwie oraz jego systemie obronnym i ochronnym, w tym dotyczące struktur, narzędzi i możliwości działania	P6S_WG
BWE_I_W10	regulacje prawne i hierarchię aktów prawnych, w odniesieniu do bezpieczeństwa państwa, oraz aktów z obszaru praw człowieka	P6S_WG
BWE_I_W11	w zaawansowanym stopniu realne i potencjalne zagrożenia związane z bezpieczeństwem wewnętrznym w ujęciu regionalnym, krajowym i globalnym	P6S_WG
BWE_I_W12	problemy i metody zwalczania przestępczości kryminalnej, gospodarczej, drogowej, zorganizowanej, pospolitej, przestępstw w cyberprzestrzeni i korupcji	P6S_WG
BWE_I_W13	zasady funkcjonowania społeczności lokalnych, metody zapewniania im bezpieczeństwa i metody kształtowania bezpiecznych przestrzeni	P6S_WG
BWE_I_W14	pojęcia i zasady z zakresu ochrony osób, mienia, obiektów, obszarów, oraz prawa ochrony własności intelektualnej i ochrony danych osobowych	P6S_WG
BWE_I_W15	problemy kryminologii i kryminalistyki, metody pracy i pozyskiwania danych w kryminalistyce	P6S_WG
BWE_I_W16	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych dla opisu zjawisk zachodzących w strukturach i instytucjach bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_WG
BWE_I_W17	ogólne zasady tworzenia i funkcjonowania indywidualnej przedsiębiorczości, w tym specyfikę działalności gospodarczej w obszarze bezpieczeństwa	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI - absolwent potrafi:		
BWE_I_U01	prawidłowo interpretować zjawiska i zagrożenia bezpieczeństwa w skali lokalnej, regionalnej i globalnej	P6S_UW
BWE_I_U02	właściwie posługiwać się normami, standardami i regułami prawnymi, zawodowymi, etycznymi w celu rozwiązywania zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_UW
BWE_I_U03	analizować symptomy, przyczyny i przebieg zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa i instytucji państwa	P6S_UW
BWE_I_U04	stosować wiedzę z zakresu bezpieczeństwa do identyfikowania zadań pracownika instytucji i struktur bezpieczeństwa oraz przypisywać mu konkretne czynności i środki do zastosowania w określonej sytuacji	P6S_UW
BWE_I_U05	wyjaśniać genezę, interpretować i prawidłowo analizować zjawiska społeczne, polityczne, ekonomiczne warunkujące stan bezpieczeństwa, gromadzić dane oraz wykorzystywać je do diagnozowania stanu bezpieczeństwa	P6S_UW
BWE_I_U06	prognozować skutki procesów i zjawisk społecznych, wyodrębnić pozytywne i negatywne skutki decyzji organów państwowych i samorządowych wobec stanu bezpieczeństwa państwa	P6S_UW
BWE_I_U07	monitorować i systematyzować informacje, samodzielnie i w zespole, analizować zjawiska z obszaru bezpieczeństwa, stosując typowe metody badawcze	P6S_UW P6S_UO

BWE_I_U08	analizować kompetencje i wyjaśniać rolę instytucji państwowych, w tym społecznych i gospodarczych, w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_UW
BWE_I_U09	posługiwać się różnymi źródłami informacji (np. ustawy, zarządzenia, opracowania, statystyki, badania, dokumenty strategiczne), selekcjonować je, oceniać ich przydatność w celu diagnozowania, charakteryzowania i opisywania zjawisk z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_UW
BWE_I_U10	oceniać i prawidłowo reagować w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia oraz zastosować podstawowe techniki interwencji i samoobrony adekwatne do zagrożenia	P6S_UW
BWE_I_U11	praktycznie wykorzystywać wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, sprawnie korzystać z baz danych oraz oprogramowania stosowanego do ochrony informacji i bezpieczeństwa dokumentów	P6S_UW
BWE_I_U12	posługiwać się wybranymi systemami i programami informatycznymi wykorzystywanymi w praktyce instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego, lub ich symulatorami	P6S_UW
BWE_I_U13	oceniać działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w różnych podmiotowych wymiarach, szacować ich skuteczność, a także wskazywać ewentualne możliwości ich modyfikacji.	P6S_UW
BWE_I_U14	rozpoznawać przestępstwa i wykroczenia, które stanowią wyzwanie dla bezpieczeństwa państwa, interpretować ich przyczyny i skutki.	P6S_UW
BWE_I_U15	prezentować w sposób zrozumiały, w mowie i w piśmie, zdobytą wiedzę i umiejętności, oraz konstruować wnioski i pisma (np. do organów państwowych lub samorządowych)	P6S_UK
BWE_I_U16	wykorzystywać wiedzę dotyczącą motywów ludzkiego działania w negocjacjach, rozwiązywaniu konfliktów, sprawnym komunikowaniu się i wpływanie na zachowanie innych osób	P6S_UW P6S_UK
BWE_I_U17	komunikować się z otoczeniem mono- i wielokulturowym i przekazywać swoją wiedzę, np. w formie debaty, stosując fachową terminologię, przy użyciu różnych środków przekazu	P6S_UK
BWE_I_U18	przedstawiać opinie, komentarze, polemiki na temat aktualnych wydarzeń lokalnych, krajowych i międzynarodowych w zakresie różnych przedmiotowych obszarów bezpieczeństwa, oceniać te wydarzenia i uzasadniać swoje stanowisko.	P6S_UK
BWE_I_U19	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
BWE_I_U20	planować i realizować własne uczenie się przez całe życie w celu doskonalenia swoich kompetencji zawodowych	P6S_UU
BWE_I_U21	planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - absolwent jest gotów do:		
BWE_I_K01	dokonania samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych związanych z kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne	P6S_KK
BWE_I_K02	doceniania znaczenia wiedzy i zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów poznawczych i praktycznych	P6S_KK
BWE_I_K03	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
BWE_I_K04	inicjowania i współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	P6S_KO
BWE_I_K05	brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą oraz pełnioną rolą zawodową	P6S_KR

BWE_I_K06	przestrzegania etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz podejmowania działań mających na celu dbałość o dorobek i tradycje zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem	P6S_KR
BWE_I_K07	dbania o poziom sprawności fizycznej, niezbędny do wykonywania zadań w działalności zawodowej w sektorze bezpieczeństwa	P6S_KO P6S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Magdalena Nowak-Paralusz	Adiunkt / doktor / Dziekan Wydziału Finansów i Zarządzania
Łukasz Reszczyński	Adiunkt / doktor / Prodziekan Wydziału Finansów i Zarządzania
Przemysław Kwiatkowski	Adiunkt / doktor / Menedżer kierunku <i>bezpieczeństwo wewnętrzne</i>
Wiesław Marud	Profesor/dr hab./ nauczyciel akademicki
Beata Małkowska	Adiunkt /doktor / Prodziekan ds. jakości kształcenia
Małgorzata Suchomska	Magister inżynier / Dyrektor Działu ds. jakości kształcenia/ Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia
Monika Żuchlińska	Magister / Dyrektor Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy z Biznesem
Arkadiusz Doczyk	Magister/ Dyrektor Działu Dydaktyki i Rozwoju Produktów TEB Akademia / Przedstawiciel założyciela

Spis treści

Prezentacja uczelni.....	7
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym.....	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.....	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.....	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	31
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.....	36
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.....	42
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.....	46
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	50
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia.....	55
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.....	60
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.....	62
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów.....	65

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu (WSB) to największa niepubliczna uczelnia biznesowa w regionie kujawsko-pomorskim, powstała w 1998 r. W skład WSB wchodzi Wydział Finansów i Zarządzania WSB w Toruniu, Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia) oraz nowoutworzony Wydział Studiów Stosowanych w Łodzi (Filia). Uczelnia od lat ściśle współpracuje z wiodącymi instytucjami i przedsiębiorstwami z regionu. Do partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego związanych bezpośrednio z kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne należy zaliczyć: Urząd Miasta Torunia, Urząd Miasta w Bydgoszczy - Wydział Zarządzania Kryzysowego, Urząd Miasta Solec Kujawski, Straż Miejską w Toruniu, Straż Miejską w Bydgoszczy, Polski Czerwony Krzyż, Komendę Główną Policji, Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego, 1. Pomorską Brygadę Logistyczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej, Kujawsko-Pomorski Urząd Celny, Taurus Ochrona, Solid Security, Toruńskie Towarzystwo Fortyfikacyjne, Defenda Detektyw Toruń, Detectio Group, Polskie Centrum Analityczne, Stowarzyszenie Dostawców na Rzecz Służb Mundurowych.

Wydział w Toruniu posiada obecnie uprawnienia do kształcenia na 19 kierunkach studiów, w tym 11 pierwszego stopnia, 6 drugiego stopnia oraz 2 na kierunkach jednolitych studiów magisterskich, na których studiuje ponad 6 tys. osób. Wszystkie kierunki studiów posiadają profil praktyczny.

Kształcenie na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* odbywa się w ramach studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Osobą współodpowiedzialną za kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne*, oprócz Dziekana, jest Menedżer kierunku. Jednostką wpierającą ich pracę jest Dział ds. jakości kształcenia.

WSB jest Uczelnią, która jako pierwsza szkoła wyższa w regionie opracowała i wdrożyła system zapewniania jakości kształcenia zgodny z międzynarodowym standardem ISO 9001 i w czerwcu 2015 r. otrzymała certyfikat TÜV SÜD Management Service GmbH. W 2017 r. Uczelnia dostosowała system do wymagań nowej normy ISO 9001:2015. W wyniku kolejnego audytu zewnętrznego w 2021 r. Uczelnia otrzymała certyfikat ISO 9001:2015 na kolejne trzy lata.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Szerokie zmiany w życiu społeczno-gospodarczym polskiego społeczeństwa, w tym także przeobrażenia systemu funkcjonowania szkolnictwa wyższego w Polsce, stały się główną, poza formalną, przesłanką formowania koncepcji kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu.

Głównym zadaniem WSB w Toruniu jest przygotowanie studentów do skutecznego stawiania czoła współczesnym wyzwaniom społeczno-gospodarczym poprzez przekazanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych, jak również przygotowanie absolwentów do samodzielnego i nieustannego rozwoju w trakcie późniejszej pracy oraz działalności pozazawodowej. Program studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* stwarza możliwość kształcenia na takim poziomie teoretycznymi i praktycznym, aby cele te zostały zrealizowane.

Program kształcenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* opracowano z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 478 ze zm.), ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (T. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 226) oraz rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministra Edukacji i Nauki.

Głównymi celami kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym są:

- przekazanie nowoczesnej wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w nawiązaniu do innych nauk pokrewnych;
- stymulowanie aktywnej i przedsiębiorczej postawy studentów i absolwentów, dostosowanej do wyzwań współczesnego świata;
- wykształcenie wysoko wykwalifikowanej, profesjonalnej i przedsiębiorczej kadry, która zasili zarówno instytucje i firmy lokalne, regionalne, transregionalne, a także ogólnopolskie.

Służy temu ciągła aktualizacja programów studiów o profilu praktycznym, tak aby sprostać zmieniającym się wymogom rynku pracy. Większy nacisk kładzie się na kształcenie pod kątem oczekiwań pracodawców i z udziałem praktyków prowadzących zajęcia, tj. przedsiębiorców, menedżerów i specjalistów.

W roku akademickim 2022/2023 na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, studia pierwszego stopnia, oferowane są następujące specjalności:

- *Bezpieczeństwo militarne i Siły Zbrojne RP*
- *Cyberbezpieczeństwo*
- *Kryminologia i kryminalistyka*
- *Resocjalizacja i penitencjarystyka*
- *Służby specjalne i policyjne*
- *Zarządzanie systemami ratowniczymi*

Powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Koncepcja i cele kształcenia obowiązujące na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* pozostają zgodne ze Strategią Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu (WSB) na lata 2022- 2025 z perspektywą do roku 2030.

Misja Uczelni: *Inspirowani rzeczywistością kreujemy ofertę wyprzedzającą czas oraz jej wizja: Stabilny i przyjazny Partner kształcący praktycznie w cyfrowym świecie* wytyczają strategiczne kierunki działań w rozwoju Uczelni do 2025 r.

Misja WSB stanowi odwzorowanie głównego celu, jaki Uczelnia realizuje, czyli kształcenia praktycznego, mającego znaczący wpływ na pozycję absolwentów na konkurencyjnym rynku pracy. W koncepcji kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* założono, że studenci powinni pozyskać umiejętności praktyczne cenione przez pracodawców, tak aby studia i osiągnięte w ich trakcie efekty uczenia się dawały przewagę konkurencyjną absolwentom WSB w Toruniu.

Z kolei ambicje Uczelni wyrażone zostały w jej wizji. Dążeniem Uczelni jest więc takie kształcenie, aby łączenie studiów i pracy było możliwe i stanowiło wartość samą w sobie. Dzięki interaktywnym zajęciom dydaktycznym studenci wymieniają się najbardziej aktualną wiedzą praktyczną oraz umiejętnościami. Jednocześnie budowany jest potencjał przewag konkurencyjnych absolwentów WSB na rynku pracy poprzez rozwijanie ich kompetencji społecznych i budowanie sieci kontaktów w środowisku biznesowym poprzez studentów, wykładowców oraz partnerów Uczelni.

Strategia rozwoju WSB w Toruniu to działania zmierzające do szybkiego reagowania na wyzwania rynku pracy oraz zapewniające harmonijny i efektywny rozwój wewnętrzny. Rozwój profilu kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu w perspektywie 2025 r. wynika z przyjętej decyzji o rozwoju WSB w kierunku uczelni szerokoprofilowej, o wszechstronnej ofercie edukacyjnej, która jest kształtowana na podstawie analizy rozwoju i oczekiwań rynku pracy, zmieniającego się otoczenia biznesowego, społeczeństwa, strategicznych planów i trendów rozwojowych głównie regionu – województwa kujawsko-pomorskiego – ale i kraju, a także szeregu innych czynników zewnętrznych, zwłaszcza demograficznych i prawnych, które determinują i/lub będą determinowały funkcjonowanie uczelni wyższej w przewidywalnej przyszłości.

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu w koncepcji kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* podkreśla dwa elementy, które stanowią atrybuty marki, tj. praktyczność oraz przyjazność.

Założeniem strategicznym jest kształcenie praktyczne, możliwie mocno osadzone w realiach zawodowych, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu przygotowania merytorycznego studentów. Cel ten realizowany jest poprzez zaangażowanie w prowadzenie zajęć wysoko wykwalifikowanych nauczycieli akademickich oraz praktyków z życia gospodarczego, umożliwienie uzyskania certyfikatów potwierdzających posiadane kompetencje, a także prowadzenie zajęć w profesjonalnie przygotowanych laboratoriach komputerowych.

Koncepcja kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest spójna z misją i wizją WSB w Toruniu oraz założeniami strategicznymi. Różnorodność i innowacyjność oferty kształcenia oraz możliwość jej elastycznego ukierunkowania (w tym poszerzanie oferty specjalistycznej) zagwarantowana jest dzięki udziałowi interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w określaniu koncepcji kształcenia oraz jej modyfikowaniu z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy i umiejętności pożądaných na rynku pracy.

Koncepcja kształcenia na kierunku studiów *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest kompatybilna z misją i strategią Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, poprzez kształcenie specjalistów wyposażonych we

wszechstronną wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które są niezbędne w życiu społecznym i gospodarczym. Uczelnia wspiera aktywność społeczną studentów, promuje ich rozwój intelektualny oraz wspomaga współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Powiązania koncepcji kształcenia z obszarami działalności zawodowej oraz z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy

Bezpieczeństwo wewnętrzne to jeden z najpopularniejszych kierunków studiów według danych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego/Ministerstwa Edukacji Narodowej. *Bezpieczeństwo wewnętrzne* w WSB w Toruniu to studia, które pozwalają zdobyć studentom wszechstronną wiedzę oraz praktyczne umiejętności z zakresu nauk o bezpieczeństwie, politologii, prawa i ekonomii. Efekty uczenia się, określone dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, mają charakter praktyczny, co odpowiada potrzebom rynku pracy.

Dzięki zastosowaniu różnorodnych form aktywizujących studentów, takich jak: ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, prace zespołowe i projektowe, studenci zdobywają umiejętności praktyczne niezbędne w każdym miejscu pracy. Wysokie kompetencje dydaktyczne prowadzących zajęcia na kierunku, poparte osiągnięciami w pracy naukowej oraz doświadczeniem praktycznym – zapewniają wysoką jakość kształcenia. Kadra wykładowców to głównie doświadczeni praktycy (por. Kryterium 6) – czynni oraz emerytowani funkcjonariusze służb mundurowych (wojska, policji, państwowej straży pożarnej) oraz dydaktycy o znaczącym dorobku naukowym. Wykorzystują w pracy dydaktycznej doświadczenie zdobyte poza uczelnią, pokazując studentom konkretne przykłady zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce. Umowy z partnerami zewnętrznymi dotyczące organizacji praktyk studenckich zapewniają studentom bezpośredni kontakt z praktykami i umożliwiają poznanie różnych profesji, w których umiejętności zdobywane podczas studiów znajdują zastosowanie. Ponadto, liczne kontakty władz Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, zarówno w wymiarze ogólnopolskim, jak i z lokalnym środowiskiem społecznym, gospodarczym i kulturalnym, umożliwiają współpracę z doświadczonymi praktykami (por. Kryterium 6).

Koncepcja kształcenia dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest spójna z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Jednym z tego przejawów jest jakość i doświadczenie kadry dydaktycznej, w dużej części osadzonej w środowisku instytucji i podmiotów gospodarczych, która dzięki praktycznemu doświadczeniu i posiadanej wiedzy przekazuje studentom umiejętności i wiedzę z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. Program studiów, dzięki kadry prowadzącej zajęcia ze studentami, zakresowi merytorycznemu i założonym efektom uczenia się, stanowi odpowiedź na potrzeby rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego oraz służy nabyciu przez studenta umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej. Studia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* o profilu praktycznym uczą studentów funkcjonowania w środowisku pracy w ramach 960 godzinowego wymiaru praktyk zawodowych.

Rynek pracy dla absolwentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* sukcesywnie się poszerza. Dobrze wykształcona kadra z odpowiednim przygotowaniem, obejmującym praktyczne umiejętności i kompetencje z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, jest gwarancją prawidłowego funkcjonowania i rozwoju instytucji publicznych oraz podmiotów gospodarczych funkcjonujących w ramach szeroko rozumianego systemu bezpieczeństwa państwa. Absolwenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* dopasowują swoje umiejętności do konkretnych instytucji i organizacji.

Absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie na stanowiskach w jednostkach administracji publicznej, służbach mundurowych oraz podmiotach prywatnych funkcjonujących w sektorze bezpieczeństwa (agencje ochrony, biura detektywistyczne, sektor IT). Biorąc pod uwagę posiadane wykształcenie mogą podjąć zatrudnienie m.in. w Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Więziennej, Siłach Zbrojnych RP, strażach miejskich i gminnych oraz jako specjaliści w komórkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego odpowiedzialnych za ochronę ludności Absolwenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są żołnierzami, policjantami, strażakami, ochroniarzami, specjalistami w zakresie cyberbezpieczeństwa. Absolwenci są również przygotowani do pracy w warunkach rosnącej niepewności środowiska bezpieczeństwa skutkującej wzrostem znaczenia ryzyk związanych m.in. z postępowaniem technologicznym.

Ekspert w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego jest poszukiwanym na rynku pracy specjalistą, który może znaleźć zatrudnienie w instytucjach rządowych, samorządowych oraz pozarządowych.

Rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Realizacja i formowanie koncepcji kształcenia w WSB w Toruniu uwzględnia interesy kluczowych partnerów i interesariuszy, przede wszystkim:

- studentów,
- absolwentów,
- pracodawców,
- nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia,
- pracowników administracyjnych,
- partnerów biznesowych,
- założyciela.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (w sformalizowanych strukturach oraz niesformalizowanych spotkaniach) aktywnie uczestniczących w procesie określania koncepcji kształcenia, celów i efektów uczenia się, ma istotny wpływ na prawidłowy rozwój kierunku.

Interesariuszami wewnętrznymi biorącymi udział w procesie opracowywania programu kształcenia jest kadra dydaktyczna oraz studenci uczestniczący w pracach Komisji ds. Jakości Kształcenia, Rady Akademickiej, natomiast interesariuszami zewnętrznymi - pracodawcy oraz założyciel Uczelni – Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia. Prace nad programem odbywają się w ramach zespołu nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz szerokich konsultacji ze środowiskiem akademickim (w tym studentów i absolwentów), jak i praktyki gospodarczej. Program studiów oraz efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów są kształtowane m.in. w oparciu o coroczne Badania Atrybutów Marki (BAM).

Wydział nawiązał i stara się utrzymywać liczne kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Nauczyciele akademicy planowani do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* współpracują z urzędami, instytucjami publicznymi, służbami mundurowymi – policją, wojskiem, więziennictwem, agencjami detektywistycznymi oraz ochrony osób i mienia, przedsiębiorstwami oraz innymi rodzajami instytucjami.

Podsumowując: przy tworzeniu i modyfikacji programu studiów dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* korzystano z opinii interesariuszy zewnętrznych (pracodawców i innych osób współpracujących), reprezentujących różne instytucje społeczno-gospodarcze oraz z opinii interesariuszy wewnętrznych tj. kadry dydaktycznej oraz studentów.

Sylwetka absolwenta

W ramach koncepcji kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wypracowano następującą sylwetkę absolwenta:

Studia pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* dostarczają szerokiej i gruntownej wiedzy w zakresie nauk o bezpieczeństwie, ich miejsca w systemie nauk, interdyscyplinarnej specyfiki oraz podstaw nauk politycznych i prawnych, w szczególności wiedzę obejmującą wpływ czynników społeczno-politycznych oraz związanych z organizacją i funkcjonowaniem służb oraz organów administracji publicznej na bezpieczeństwo wewnętrzne. W procesie dydaktycznym szczególną uwagę zwraca się na praktyczne aspekty wykorzystania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie, poprzez rozwiązywanie problemów opartych o praktyczne aspekty funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa obejmującego szeroki zakres elementów (administracja rządowa, administracja samorządowa, służby mundurowe i ratownicze, prywatne podmioty). Absolwenci zyskują szerokie, praktyczne, umiejętności zawodowe obejmujące:

- znajomość czynników wpływających na poziom bezpieczeństwa
- wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego
- wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania organów administracji rządowej i samorządowej
- interpretowanie mechanizmów funkcjonowania podmiotów wchodzących w skład systemu bezpieczeństwa państwa
- pozyskiwanie, analizowanie i interpretowanie danych nt. zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego, typowych dla bezpieczeństwa wewnętrznego,
- wskazywanie pozytywnych i negatywnych elementów działań podmiotów systemu bezpieczeństwa państwa na stan bezpieczeństwa wewnętrznego.

Ponadto absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* rozumie mechanizm wpływu czynników politycznych, społecznych i psychologicznych na kształtowanie percepcji zagrożeń bezpieczeństwa. Posiada wiedzę w zakresie prawa w szczególności w zakresie prawa karnego. Absolwent jest świadomy odpowiedzialności społecznej i etycznej związanej z wykonywaniem zawodów związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Koncepcja kształcenia zakłada:

Po pierwsze, *bezpieczeństwo wewnętrzne* to kierunek, na którym dominują przedmioty realizujące treści mieszczące się w ramach następujących dyscyplin: nauk o bezpieczeństwie (wiodąca), nauk o polityce i administracji, nauk o zarządzaniu i jakości oraz przedmiotów je uzupełniających, dzięki czemu absolwent tych studiów zyskuje gruntowną wiedzę, umiejętności i kompetencje do podjęcia zatrudnienia, jak też do kontynuowania edukacji na studiach wyższego stopnia.

Po drugie, praktyczność opierająca się na doborze wykładowców rekrutowanych spośród wysokiej klasy specjalistów praktyków w swoich dziedzinach oraz realizację przedmiotów takich jak: użycie broni

palnej, środki przymusu bezpośredniego oraz gry decyzyjne. Ponadto przedmioty realizowane w ramach specjalności są oparte na najnowszej wiedzy oraz metodach i technikach stosowanych m.in. w zakresie kryminologii i kryminalistyki.

Po trzecie, koncepcja kształcenia poza obszarem wiodącym dotyczącym bezpieczeństwa, uwzględnia także treści humanistyczne, realizowane na takich przedmiotach jak różnice kulturowe, podstawy socjologii czy filozofii oraz ogólne przedmioty o charakterze praktycznym np. Edytory tekstów, Grafika menedżerska i prezentacyjna.

Koncepcja kształcenia wykorzystuje dobre praktyki i doświadczenia krajowe utrwalone w standardach kształcenia wypracowanych przez środowisko akademickie. W zakresie zarządzania procesem dydaktycznym wykorzystano także wzorce międzynarodowe. Najwięcej doświadczenia zaczerpnięto z przykładu Franklin University w Columbus, Ohio, w Stanach Zjednoczonych oraz Windesheim University w Zwolle w Holandii. Korzystano także z doświadczeń uczelni partnerskich: Hogeschool w Gent (Belgia), Uniwersytetu w Puli (Chorwacja), Masaryk University w Brnie (Czechy), Uniwersytetu Mykolasa Romerisa w Wilnie (Litwa), Uniwersytetu Doyuz Eylul (Turcja), Uniwersytetu w Modenie i Regio Emilia (Włochy).

Kluczowe efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego licencjata to:

WIEDZA – absolwent zna i rozumie:

- BWE_I_W01 miejsce nauk o bezpieczeństwie w dziedzinie nauk społecznych i ich interdyscyplinarność, bezpieczeństwo jako obszar życia społecznego oraz terminologię używaną w naukach o bezpieczeństwie
- BWE_I_W06 w zaawansowanym stopniu normy, zasady, prawidłowości regulujące funkcjonowanie struktur i instytucji bezpieczeństwa oraz wykorzystanie sprzętu i środków do zapewniania bezpieczeństwa i ochrony
- BWE_I_W07 proces zmian, przekształceń organizacyjnych, zarządzania w instytucjach i strukturach państwowych, samorządowych i prywatnych

Efekty te są ściśle powiązane z koncepcją kształcenia studiów pierwszego stopnia, która zakłada między innymi, że absolwent posiada głęboką, szeroką wiedzę o aspektach prawnych i organizacyjnych funkcjonowania podmiotów wchodzących w skład systemu bezpieczeństwa państwa oraz kluczowych zagrożeniach bezpieczeństwa wewnętrznego (przestępczość zorganizowana, patologie społeczne, terroryzm, zagrożenia militarne)

UMIEJĘTNOŚCI – absolwent potrafi:

- BWE_I_U02 właściwie posługiwać się normami, standardami i regułami prawnymi, zawodowymi, etycznymi w celu rozwiązywania zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego
- BWE_I_U03 analizować symptomy, przyczyny i przebieg zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa i instytucji państwa
- BWE_I_U04 stosować wiedzę z zakresu bezpieczeństwa do identyfikowania zadań pracownika instytucji i struktur bezpieczeństwa oraz przypisywać mu konkretne czynności i środki do zastosowania w określonej sytuacji
- BWE_I_U21 planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole

Efekty te są ściśle powiązane z koncepcją kształcenia studiów pierwszego stopnia, która zakłada między innymi, że absolwent zyskuje szerokie, praktyczne, umiejętności zawodowe obejmujące znajomość funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa w oparciu o analizę zebranych informacji i danych z różnych źródeł.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE – absolwent jest gotów do:

- BWE_I_K01 dokonania samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych związanych z kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne
- BWE_I_K05 brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą oraz pełnioną rolą zawodową
- BWE_I_K06 przestrzegania etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz podejmowania działań mających na celu dbałość o dorobek i tradycje zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem

Efekty te są ściśle powiązane z koncepcją kształcenia studiów pierwszego stopnia, która zakłada m.in., że absolwent kierunku jest świadomy odpowiedzialności prawnej, społecznej i etycznej związanej z wykonywaniem zawodów związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym.

Związek wyżej wymienionych kluczowych kierunkowych efektów uczenia się z praktycznym profilem studiów na poziomie studiów pierwszego stopnia jest w pełni dostrzegalny poprzez podkreślenie w efektach praktyczności i wymagalności kluczowych kompetencji zawodowych na stanowiskach operacyjnych i zarządczych. Ponadto efekty te wpisują się w zakres dyscyplin naukowych: wiodącej nauk o bezpieczeństwie oraz nauk o polityce i administracji i nauk o zarządzaniu i jakości, co należy uznać za typowe i pożądane w zawodach dedykowanych po ukończeniu studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Rozwinięcia kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów, tworzących plany studiów, zawarte są w kartach przedmiotów. W każdej karcie wskazane są powiązania pomiędzy kierunkowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z przedmiotowymi efektami uczenia się, zdefiniowanymi przez prowadzących przedmiot. Dzięki temu, że zajęcia prowadzone są przez kadre dydaktyczną posiadającą doświadczenie praktyczne oraz zaangażowaną w badania naukowe przekazywana wiedza jest aktualna i spójna.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Poprzednia wizyta Zespołu Oceniającego PKA na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* na Wydziale Finansów i Zarządzania WSB w Toruniu odbyła się w 2017 r. Prezydium PKA uchwałą nr 428/2017 z dnia 7 września 2017 r. wydało ocenę pozytywną kierunkowi *bezpieczeństwo wewnętrzne*, o profilu praktycznym, prowadzonemu na WFIZ WSB w Toruniu. W Uchwale Prezydium PKA nie sformułowało żadnych zaleceń.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów pierwszego stopnia kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zakłada praktyczny profil kształcenia.

Programy studiów, zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych (umieszczone w Załączniku nr 2.1), przewidują 3-letni (6 semestrów) okres kształcenia na studiach kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. W ramach studiów zostaje zrealizowanych:

- dla formy stacjonarnej – 2820 godzin zajęć dydaktycznych, w trakcie których student zdobywa 180 ECTS,
- dla formy niestacjonarnej – 2186 godzin zajęć dydaktycznych, w trakcie których student zdobywa 180 ECTS.

Kolejność realizacji poszczególnych przedmiotów ma uzasadnienie merytoryczne. Treści poruszane na zajęciach przygotowuje prowadzący pod kierunkiem menedżera kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, przy konsultacji z kadrą dydaktyczną, a także przedstawicielami biznesu. Szczegółowe dane odnoszące się do poszczególnych zajęć, formy ich zaliczania, przedmiotowych efektów uczenia się oraz liczby zdobywanych ECTS znajdują się w kartach przedmiotów (sylabusach) - Załącznik nr 2.1.

Przyjęto założenie, że w roku akademickim student powinien zdobyć co najmniej 60 ECTS. Przyznając punktację ECTS poszczególnym przedmiotom kierowano się zasadą, iż wymiar punktów musi uwzględniać rzeczywisty nakład pracy studenta prowadzący do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, obejmujący zarówno pracę w trakcie zajęć dydaktycznych, jak i pracę własną. Wielu przedmiotom różniącym się liczbą godzin zajęć przypisywana jest ta sama liczba punktów ECTS, co się wiąże z różnym nakładem pracy własnej studenta (bardzo często przedmiot mający większą liczbę godzin zajęć wymaga mniejszego nakładu pracy własnej studenta). Za zajęcia z wychowania fizycznego nie przyznaje się punktów ECTS.

Przyjęto, że 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 h pracy studenta, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia dydaktyczne oraz jego pracę samodzielną. W związku z tym liczba godzin pracy przeciętnego studenta kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w semestrze waha się między 750 a 900 godzin. Punkty ECTS przyznawane są studentowi po zaliczeniu wszystkich form zajęć danego przedmiotu.

Program studiów umożliwia studentowi wybór przedmiotów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS. W programie studiów założono, iż elastyczność studiów związana jest z dokonywanym przez studenta wyborem specjalności, języka obcego (m.in. poziomu zaawansowania) i praktyk. Każda specjalność charakteryzuje się innym katalogiem przedmiotów. Każda uruchamiana specjalność realizuje efekty uczenia się kierunku. Wybór przez studenta specjalności kształcenia jest wyborem realnym, który pociąga za sobą realizację szeregu przedmiotów unikatowych dla danej specjalności.

Programy studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zostały skonstruowane w oparciu o Polską Ramę Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Prace nad przygotowaniem programów studiów obejmowały analizę znowelizowanych przepisów prawnych. Następnie przeprowadzono cykl prac w grupach ekspertów, metodyków i praktyków, mających na celu zweryfikowanie wszystkich

elementów programu studiów, tj. kierunkowych efektów uczenia się, planu studiów, kart przedmiotów, w tym metod weryfikacji osiąganych przez studenta efektów uczenia się. Koncepcję kształcenia oparto na zasadzie sekwencyjności, od zagadnień ogólnych i teoretycznych do coraz bardziej szczegółowych i praktycznych. Program studiów, dobór przedmiotów zapewnić mają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się niezbędnych w pracy osoby zatrudnionej w podmiotach systemu bezpieczeństwa państwa.

Treści programowe wybranych przedmiotów w odniesieniu do kluczowych efektów przedmiotowych i kierunkowych - studia pierwszego stopnia prowadzące do uzyskania tytułu zawodowego licencjata:

Wiedza: student zna i rozumie					
Kluczowe efekty kierunkowe (symbol)	Kluczowy efekt kierunkowy (treść)	Kluczowy efekt przedmiotowy (symbol)	Kluczowy efekt przedmiotowy (treść)	Przedmiot	Wybrane aspekty treści programowych
BWE_I_W01	miejsce nauk o bezpieczeństwie w dziedzinie nauk społecznych i ich interdyscyplinarność, bezpieczeństwo jako obszar życia społecznego oraz terminologię używaną w naukach o bezpieczeństwie	BWE1_KO_BP_W1	Student charakteryzuje bezpieczeństwo wewnętrzne jako dyscyplinę naukową, wyjaśnia pojęcia i systematyki.	Bezpieczeństwo państwa	Bezpieczeństwo państwa – koncepcje, pojęcia i uwarunkowania. Ujęcie podmiotowe i przedmiotowe oraz przestrzenne bezpieczeństwa. Teorie bezpieczeństwa: realizm, neorealizm, liberalizm, neoliberalizm, radykalizm i konstruktywizm.
		BWE1_KO_BS_W1	Student wyjaśnia specyfikę zjawiska bezpieczeństwa społecznego na tle innych obszarów bezpieczeństwa wewnętrznego.	Bezpieczeństwo społeczne	Relacje bezpieczeństwa społecznego do koncepcji, teorii socjologicznych – jednostka wobec grupy; anomia, integracja i dezintegracja. Zagrożenia dla bytu – bezrobocie, ubóstwo i wykluczenie społeczne; kryzysy ekonomiczne.
		BWE1_KO_PG_W2	Student wskazuje podstawy prawne i instytucje przeciwdziałające przestępczości gospodarczej.	Przestępczość gospodarcza	Podstawy prawne, skala zjawiska i tendencje dot. przestępczości gospodarczej. Przestępczość gospodarcza w podatkach i księgowości. Przestępczość ubezpieczeniowa.
BWE_I_W06	normy, zasady, prawidłowości regulujące funkcjonowanie struktur i instytucji bezpieczeństwa oraz wykorzystanie sprzętu i środków do zapewniania bezpieczeństwa i ochrony	BWE1_KO_EZFP_W2	Student definiuje pojęcia i teorie z zakresu etyki zawodowej.	Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych	Najważniejsze systemy etyczne - Utylitaryzm etyczny - Etyka oświeceniowa - Etyka chrześcijańska - Etyka odpowiedzialności
		BWE1_KO_EZFP_W4	Student wskazuje związki pomiędzy zachowaniami etycznymi a obowiązkami administracji publicznej w kraju.		Etyka stosunków służbowych. Dylematy etyczne pracowników administracji publicznej Odpowiedzialność i kontrola. Służba publiczna a polityka . Korupcja. Pojęcie. Strategia antykorupcyjna. Rządowy Program przeciwdziałania korupcji. Potrzeba, znaczenie, weryfikacja. Interes publiczny.

		BWE1_KO_ODOiiN_W1	Student wskazuje i objaśnia regulacje prawne odnoszące się do zakresu ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, w tym w szczególności zasady przetwarzania danych ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów publicznych jako administratorów danych osobowych oraz form udzielania informacji przez organy administracji.	Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych	Obowiązki administratora danych, w tym instytucja inspektora ochrony danych, zabezpieczenia, rejestry, notyfikacje. Prawa osób, których dane dotyczą. Kontrola i odpowiedzialność na gruncie przepisów o ochronie danych osobowych. Główne pojęcia oraz zobrazowanie konieczność ochrony informacji niejawnych dla zapewnienia szeroko pojętego bezpieczeństwa i sprawnego funkcjonowania państwa.
		BWE1_KO_SRwPo_W1	Student wymienia akty prawne dotyczące ratownictwa i krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG).	Stużby ratownicze i krajowy system ratowniczo-gaśniczy	Państwowa Straż Pożarna Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy. Organizacja ochrony przeciwpożarowej.
		BWE1_KO_ZT_W2	Student wyjaśnia strategię, regulacje, modele zwalczania terroryzmu.	Zwalczanie terroryzmu	Prawne środki przeciwdziałania terroryzmowi. Prawne instrumenty walki z terroryzmem w Polsce. Taktyczno – techniczne środki przeciwdziałania terroryzmowi
BWE_I_W07	proces zmian, przekształceń organizacyjnych, zarządzania w instytucjach i strukturach państwowych, samorządowych i prywatnych	BWE1_KO_BWwUE_W1	Student opisuje specyfikę i tłumaczy mechanizmy funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej.	Bezpieczeństwo wewnętrzne w Unii Europejskiej	Specyfika bezpieczeństwa wewnętrznego UE. Geneza polityki UE w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego.
		BWE1_KO_BWwUE_W2	Student relacjonuje przebieg procesu rozwoju prawnego – instytucjonalnych ram współpracy państw członkowskich UE w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.		
		BWE1_KO_BE_W1	Student definiuje termin bezpieczeństwo ekonomiczne państwa w różnych aspektach.	Bezpieczeństwo ekonomiczne	Współczesne rozumienie pojęcia bezpieczeństwa ekonomicznego państwa. Ekonomizacja zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego.
		BWE1_KO_BE_W2	Student objaśnia zagadnienia ekonomizacji bezpieczeństwa państwa.		
		BWE1_KO_BTIOD_W1	Student wyjaśnia zjawiska w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego.	Bezpieczeństwo teleinformatyczne i ochrona	Bezpieczne korzystanie z Internetu. Opis zagrożeń w cyberprzestrzeni – nazewnictwo, typy ataków. Meta dane i steganografia.

		BWE1_KO_PC_W1	Student wskazuje kulturowe, międzynarodowe i regionalne uwarunkowania działalności ONZ i Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.	danych w Internecie Prawa człowieka	Nowoczesne systemy bezpieczeństwa sieci i systemów IT – SOC i SIEM. Zabezpieczanie systemu z rodziny Windows – Zasady zabezpieczeń lokalnych. Geneza praw człowieka - ONZ a prawa człowieka - prawa człowieka a prawa naturalne - generacje praw człowieka
Umiejętności; student potrafi					
BWE_I_U02	właściwie posługiwać się normami, standardami i regułami prawnymi, zawodowymi, etycznymi w celu rozwiązywania zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	BWE1_KO_PKiK_U1 BWE1_KO_ZP_U1 BWE1_KO_BwKPT_U1 BWE1_KO_BwKPT_U3 BWE1_KO_BwKPT_U4	Student posługuje się normami i standardami prawnymi w relacjach w organizacji i w praktyce. Student posługuje się metodami, normami i standardami w zakresie zwalczania przestępczości (wykładnia norm prawa karnego). Student posługuje się pojęciami ustawowymi oraz lokalizuje je w konkretnych aktach prawnych. Ocenia stan u bezpieczeństwa w ruchu drogowym na podstawie danych statystycznych. Student identyfikuje dokumenty wymagane w czasie kontroli drogowej i określa odpowiedzialność właściciela, posiadacza lub użytkownika pojazdu za wybrane wykroczenia w ruchu drogowym. Student klasyfikuje uczestników ruchu drogowego w aspekcie ich bezpieczeństwa własnego i wpływu na poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Interpretuje negatywne zachowania uczestników ruchu drogowego.	Podstawy kryminologii i kryminalistyki Zwalczanie przestępczości Bezpieczeństwo w ruchu drogowym, komunikacji i transporcie	Przedmiot, działy i zadania kryminologii. Metody badań kryminologicznych. Elementy patologii społecznej i wiktymologii. Opracowanie propozycji przeciwdziałania przestępczości w wybranych kategoriach. Wskazanie roli podmiotów państwowych w zwalczaniu przestępczości. Kwalifikowanie zachowań przestępczych na podstawie studium przypadku., Prawne i społeczne i ekonomiczne skutki zdarzeń drogowych. Analiza danych statystycznych dotyczących transportu oraz wypadków drogowych z uwzględnieniem czynników technicznych oraz społeczno-gospodarczych. Zdarzenia komunikacyjne, ich przyczyny i zapobieganie, analiza przypadków. Działania i podmioty działające na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Prezentacje projektów oraz dyskusja na ich temat. Omówienie projektów.
BWE_I_U03	analizować symptomy, przyczyny i przebieg zjawisk zachodzących w	BWE1_KO_BP_U2	Student analizuje zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, wskazuje sposoby ich zapobiegania oraz	Bezpieczeństwo państwa.	Bezpieczeństwo informacyjne kraju – ochrona informacji. Bezpieczeństwo polityczne, obszary korupcji. Bezpieczeństwo ekologiczne - rola

	obszarze bezpieczeństwa i instytucji państwa		wykorzystania odpowiednich służb państwowych.		państwa, najważniejsze instytucje, ich zadania. Korupcja i jej znaczenie dla bezpieczeństwa. Służby zajmujące się zwalczaniem korupcji – ABW, CBA, CBŚP. Organizacje pozarządowe w walce z bezrobociem, ubóstwem, alkoholizmem, bezdomnością. Caritas, Polska Akcja Humanitarna, PCK – organizacje lokalne.
		BWE1_KO_WNPiP_U1	Student analizuje na wybranych przykładach procesy powstawania i ewolucji państw (jego form, celów i funkcji) od czasów najdawniejszych do współczesności.	Wprowadzenie do nauki o państwie i prawie.	Geneza państwa. Typy i formy państwa.
		BWE1_KO_WNPiP_U2	Student analizuje kluczowe zagadnienia teorii prawa i prawoznawstwa.		Przestrzeganie i stosowanie prawa.
		BWE1_KO_WNPiP_U3	Student analizuje relacje pomiędzy państwem a prawem.		Państwo a prawo.
		BWE1_KO_SPiEP_U1	Student analizuje systemy polityczne i ekonomiczne, uwzględniając ich specyfikę i czynniki warunkujące ich charakter.	Systemy polityczne i ekonomiczne państw.	Kapitalizm i komunizm - analiza porównawcza. System polityczny i ekonomiczny krajów Europy Środkowej i Wschodniej. Systemy polityczne i ekonomiczne krajów Dalekiego Wschodu. Systemy polityczne i ekonomiczne państw niedemokratycznych.
		BWE1_KO_SPiEP_U2	Student analizuje procesy zmian zachodzących w systemach politycznych i ekonomicznych.		
		BWE1_KO_UZRPwE_U2	Student dyskutuje na temat i analizuje znaczenie sojuszy, relacji dwustronnych, kreowania wizerunku państwa, znaczenia faktów z przeszłości w dzisiejszym kontekście.	Usytuowanie, znaczenie i rola Polski w Europie i na świecie.	Role międzynarodowe Polski w Europie: polityczne, ekonomiczne, kulturowe. Polska w Unii Europejskiej i NATO (wybrane aspekty). Polityka europejska Polski. Postrzeganie Europy w Polsce i Polski w Europie. Stosunki z sąsiadami: Rosja, Niemcy. Rola stosunków z USA. Stosunki z sąsiadami: Litwa, Białoruś, Ukraina.,
BWE_I_U04	stosować wiedzę z zakresu bezpieczeństwa do identyfikowania zadań pracownika instytucji i struktur bezpieczeństwa oraz przypisywać mu konkretne czynności i środki	BWE1_KO_EZFP_U1	Student obserwuje i interpretuje zjawiska zmiany, zachodzące w obszarze precyzowania i definiowania zasad etyki funkcjonariuszy publicznych.	Etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych.	Etyka a prawo. - Przepisy prawa a zasady moralne - Dylematy etyczne (dylemat moralny, dylemat lojalności). Charakterystyka etyki zawodowej. - Pojęcie etyki zawodowej - Argumenty za i przeciwko etyce zawodowej - Wybrane przykłady etyki zawodowej.
		BWE1_KO_UBP_U1	Student bezpiecznie korzysta z broni.	Użycie broni palnej.	Bezpieczeństwo w czasie przebywania na strzelnicy. Składanie i rozkładanie
		BWE1_KO_UBP_U2			

	do zastosowania w określonej sytuacji	BWE1_KO_UBP_U3 BWE1_KO_BTIOD_U3	Student przeprowadza czynności przed i po użyciu broni palnej. Student dopasowuje postawę strzelecką, trzyma i celuje, oddaje strzał. Student archiwizuje dane i tworzy kopie.	Bezpieczeństwo teleinformatyczne i ochrona danych w internecie.	broni krótkiej. Celowanie i oddawanie strzału. Elementy strzelania bojowego., Kopie bezpieczeństwa i archiwizacja danych. Rodzaje kopii.
BWE_I_U21	planować i organizować pracę własną oraz współdziałać i pracować w zespole	BWE1_KO_GRY_D_U3 BWE1_KO_BS_U4 BWE1_KO_BSLKBP_U4 BWE1_KO_ŚPB_U3	Student współdziała w grupie, obejmuje rolę dowódcy lub członka odpowiedzialnego za określone zadanie. Student współdziała i pracuje w grupie, przyjmując w niej różne role. Student pracuje w grupie nad powierzonym zadaniem. Student pracuje w zespole.	Gry decyzyjne (ćwiczenia terenowe). Bezpieczeństwo społeczne. Bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni. Środki przymusu bezpośredniego.	Ewakuacje, zasady p.poż., sytuacje kryzysowe. Bezpieczeństwo osobiste. Projekt całościowy w prezentacji. bóstwo jako zagrożenie społeczne. Związki pomiędzy ubóstwem a nierównością społeczną. Systemy emerytalne jako filar bezpieczeństwa społecznego. Bezrobocie a instrumenty polityki promocji zatrudnienia i ich skuteczność. Patologie społeczne – alkoholizm, narkomania, przemoc., Monitoring w mieście. Strzeżone osiedla. Mapa miejsc niebezpiecznych. Uwalnianie się z chwytów i obchwytów. Dźwignie i chwytły transportowe. Pozycja walki i poruszanie się w niej. Rzuty i podcięcia oraz sposoby. Tonfa. Sposoby kajdankowania. Obrona przed niebezpiecznymi przedmiotami. Miejsca wrażliwe na uderzenia i kopnięcia. Ciosy proste i obrona przed nimi. Kopnięcia frontalne i okrężne oraz obrona przed nimi. Pady, przewroty oraz elementy walki w parterze.
Kompetencje; student jest gotów do:					
BWE_I_K01	dokonania samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych	BWE1_KO_BP_K1	Student samodzielnie wyszukuje i analizuje informacje w zakresie bezpieczeństwa państwa, jak i bezpieczeństwa globalnego.	Bezpieczeństwo państwa.	Terroryzm i cyberterroryzm. Teoria terroryzmu podział na stary i nowy, cyberterroryzm jako neologizm. Terror a zagrożenia terrorystyczne. Elementy zwalczania, służby specjalne. Nowe wyzwania w sferze bezpieczeństwa – nowe patrzanie na

	związanych z kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne	BWE1_KO_SPIEP_K1 BWE1_KO_BE_K1	Student dokonuje samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu systemów politycznych i ekonomicznych. Student dokonuje samooceny stanu swojej wiedzy i doskonali ją.	Systemy polityczne i ekonomiczne państw. Bezpieczeństwo ekonomiczne.	gospodarkę światową, uniformizacja, akulturyzacja, migracje globalne. Partie polityczne i systemy partyjne. Systemy wyborcze. Kapitalizm i komunizm - analiza porównawcza. Modele polityczne i ekonomiczne państw Europy zachodniej i USA. Zagrożenia bezpieczeństwa Polski wynikające z rozwoju i funkcjonowania gospodarki światowej. Ograniczone zasoby energetyczne jako nowe ekonomiczne zagrożenie bezpieczeństwa Polski. Zjawiska migracji a bezpieczeństwo ekonomiczne Polski. Metody i środki działań państw mające przeciwdziałać zagrożeniom dla bezpieczeństwa ekonomicznego Polski.
BWE_I_K05	brania odpowiedzialności za powierzone mu zadania związane z wykonywaną pracą oraz pełnioną rolą zawodową	BWE1_KO_OOMOO_K2 BWE1_KO_UBP_K2 BWE1_KO_ZwSK_K2 BWE1_KO_PZo_K1	Student realizuje zadania w sposób odpowiedzialny. Student wykazuje się rozwagą i odpowiedzialnością w czasie zajęć praktycznych na strzelnicy. Student inicjuje zadania i bierze odpowiedzialność za ich realizację we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego. Student bierze odpowiedzialność za powierzone mu zadania; przestrzega zasad etyki zawodowej, szanuje różnorodność poglądów i kultur.	Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów. Użycie broni palnej. Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych. Praktyka zawodowa ogólna	Techniczne środki zabezpieczenia mienia – zabezpieczenia budowlane. Mechaniczne systemy zabezpieczające. Elektroniczne systemy zabezpieczające, Bezpieczeństwo w czasie przebywania na strzelnicy. Składanie i rozkładanie broni krótkiej. Celowanie i oddawanie strzału. Elementy strzelania bojowego., Analiza przykładów uwarunkowań lokalnych zarządzania kryzysowego. Analiza przykładów różnych sytuacji kryzysowych ze względu na ich charakter. Projekt: Lokalne uwarunkowania w zarządzaniu kryzysowym. Student ponosi odpowiedzialność za powierzone mu zadania. Student kierował się zasadami etyki i wartościami obowiązującymi w przedsiębiorstwie/institucji. Student był otwarty na różnorodność stanowisk i poglądów związanych z wykonywanymi zadaniami.
BWE_I_K06	przestrzegania etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz podejmowania działań mających na celu dbałość o dorobek i	BWE1_KO_GRY D_K2 BWE1_KO_PKIK_K1	Student rozstrzyga dylematy, postępuje etycznie. Student postępuje etycznie w zakresie poszanowania prawa w organizacji, wspólnotach i relacjach interpersonalnych.	Gry decyzyjne (ćwiczenia terenowe). Podstawy kryminologii i kryminalistyki	Zasady działania Centrum Zarządzania Kryzysowego. Bezpieczne przestrzenie - analiza, projekt. Bezpieczeństwo osobiste. Kryminalistyczna charakterystyka wybranych rodzajów śladów i badań. Sprzęt i środki techniki kryminalistycznej. Czynności procesowe a kryminalistyka.,

tradycje zawodów związanych ze studiowanym kierunkiem	BWE1_KO_ZT_K1	Student rozwija postawę obywatelską w zakresie zagrożenia terrorystycznego oraz działań o charakterze prewencyjnym.	Zwalczanie terroryzmu	Modele zwalczania terroryzmu w wybranych krajach UE. Rozwiązania instytucjonalne służące walce z terroryzmem. Służby odpowiedzialne za zwalczanie terroryzmu. Świat wobec terroryzmu - współpraca SS i wymiana doświadczeń.
	BWE1_KO_PZk_K2	Student dba o dobry klimat i atmosferę w miejscu pracy oraz dba o dorobek i tradycje zawodu, którego dotyczy praktyka.	Praktyka zawodowa kierunkowa	Student w trakcie praktyki dbał o przyjazną atmosferę w miejscu pracy. Student brał udział w działaniach promocyjnych instytucji/przedsiębiorstwa. Student dostosował się do reguł/obyczajów obowiązujących w miejscu odbywania praktyki.

Dobór kluczowych treści kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz wynikami działalności zawodowej i naukowej Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. Treści kształcenia uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin naukowych, do której kierunek został przyporządkowany. Treści programowe zostały podzielone na cztery grupy zajęć:

- moduł kształcenia ogólnego,
- moduł kształcenia podstawowego,
- moduł kształcenia kierunkowego, w tym praktyki zawodowe,
- moduł specjalnościowy.

Pełny opis kształcenia językowego prowadzący do uzyskania przez studentów poziomu biegłości B2 znajduje się w Kryterium 7.

Program studiów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* został dostosowany do potrzeb rynku pracy będąc odpowiedzią na sygnały płynące z otoczenia instytucjonalno-gospodarczego Uczelni. Istotnym elementem kształcenia są praktyki zawodowe, podczas których student realizuje treści dotyczące funkcjonowania podmiotów wchodzących w skład systemu bezpieczeństwa państwa (zarówno publicznych, jak i prywatnych) oraz procesów w nich zachodzących. Osiąganiu zakładanych efektów uczenia się sprzyja różnorodność stosowanych metod kształcenia, w tym metod aktywizujących. Zajęcia prowadzone są zgodnie z najnowszymi standardami metodycznymi z wykorzystaniem nowoczesnych materiałów dydaktycznych o zróżnicowanej formie i treści dostosowanej do dynamicznej rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Organizacja procesu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przewiduje realizację następujących form zajęć, metod i technik dydaktycznych:

- wykład: metody podające, czyli wykład wsparty prezentacją (multimedialną), w którym zawierają się elementy opowiadania i/lub opisu; metody problemowe, czyli wykład problemowy lub konwersatoryjny; metoda przypadków, czyli oparcie wykładu na praktycznej ilustracji omawianego zagadnienia/problemu; elementy metod aktywizujących, czyli dyskusja dydaktyczna związana z wykładem; metody eksponujące, posługujące się/wykorzystujące filmy, animacje lub symulacje.
- ćwiczenia/konwersatorium: metody problemowe – klasyczna metoda problemowa (np. burza mózgów, rybi szkielet, metaplan); metody aktywizujące – metoda przypadków, metoda sytuacyjna, inscenizacja – odgrywanie scenek, prowadzenie negocjacji, zadania komunikacyjne w parach/

podgrupach/całej grupie, gry dydaktyczne, różne formy dyskusji dydaktycznej (punktowana, okrągłego stołu, wielokrotna, piramidowa, panelowa, debata oksfordzka); metody eksponujące (film, ekspozycja); metody programowane (z użyciem komputera), metody praktyczne – metoda projektów, pokaz i obserwacja, symulacja.

- praktyki: stosuje się szkolenie na stanowisku pracy, zajęcia praktyczne na stanowisku pracy, obserwację przez opiekuna praktyk wykonanej pracy;
- zajęcia realizowane w warunkach rzeczywistych: wszelkie formy dyskusji i wywiadów; pokaz i obserwacja (w szczególnych przypadkach obserwację uczestniczącą i shadowing), inscenizacja.

Różnorodność proponowanych przez Uczelnię form zajęć wynika z dbałości, jaką przykładamy do jakości kształcenia i indywidualnych predyspozycji studentów, ich odmiennych stylów uczenia się, jak również ich potrzeb zawodowych i aspiracji. Wychodząc z takiego założenia dokładamy starań, aby kadra dydaktyczna Uczelni, konsekwentnie pogłębiała i uaktualniała swoje umiejętności z zakresu nowoczesnej dydaktyki podczas cyklicznych warsztatów szkoleniowych prowadzonych przez naszych metodyków. Więcej informacji nt. organizowanych szkoleń znajduje się w Kryterium 4.

Nauczyciele mają możliwość wspomagania procesu kształcenia bezpośredniego przy zastosowaniu technik kształcenia na odległość za pomocą MS Teams (kształcenie hybrydowe). W tym zakresie wykorzystywana jest platforma e-learningowa Moodle (materiały edukacyjne, testy, komunikator) oraz komunikacja drogą mailową (konsultacje elektroniczne, sprawdzanie etapów prac kontrolnych).

Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się:

Przedmiot	Forma zajęć	Efekty uczenia się	Metody kształcenia
Podstawy kryminologii i kryminalistyki	Ćwiczenia	Absolwent potrafi właściwie posługiwać się normami, standardami i regułami prawnymi, zawodowymi, etycznymi w celu rozwiązywania zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	Projekt Studium przypadku
		Absolwent potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i zagrożenia bezpieczeństwa w skali lokalnej, regionalnej i globalnej	Projekt Studium przypadku
		Absolwent potrafi rozpoznawać przestępstwa i wykroczenia, które stanowią wyzwanie dla bezpieczeństwa państwa, interpretować ich przyczyny i skutki.	Projekt Studium przypadku
Bezpieczeństwo w ruchu drogowym, komunikacji i transporcie	Ćwiczenia	Absolwent potrafi właściwie posługiwać się normami, standardami i regułami prawnymi, zawodowymi, etycznymi w celu rozwiązywania zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. Absolwent potrafi stosować wiedzę z zakresu bezpieczeństwa do identyfikowania zadań pracownika instytucji i struktur bezpieczeństwa oraz przypisywać mu konkretne czynności i środki do zastosowania w określonej sytuacji. Absolwent potrafi analizować kompetencje i wyjaśniać rolę instytucji państwowych, w tym społecznych i gospodarczych, w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Absolwent potrafi oceniać działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w różnych podmiotowych wymiarach, szacować ich skuteczność, a także wskazywać ewentualne możliwości ich modyfikacji.	Projekt
Zwalczanie przestępczości	Ćwiczenia	Absolwent potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i zagrożenia bezpieczeństwa w skali lokalnej, regionalnej i globalnej	Prezentacja Studium przypadku Rozwiązywanie zadań Aktywny udział w zajęciach
		Absolwent potrafi właściwie posługiwać się normami, standardami i regułami prawnymi, zawodowymi, etycznymi w celu rozwiązywania zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	Prezentacja Studium przypadku Rozwiązywanie zadań Aktywny udział w zajęciach
		Absolwent potrafi oceniać działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w różnych podmiotowych wymiarach, szacować ich skuteczność, a także wskazywać ewentualne możliwości ich modyfikacji.	Prezentacja Studium przypadku Rozwiązywanie zadań Aktywny udział w zajęciach

		Absolwent potrafi rozpoznawać przestępstwa i wykroczenia, które stanowią wyzwanie dla bezpieczeństwa państwa, interpretować ich przyczyny i skutki.	Prezentacja Studium przypadku Rozwiązywanie zadań Aktywny udział w zajęciach
Język obcy	Ćwiczenia	Student potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	Rozwiązywanie zadań - kontenty Scenki Negocjacje
		Absolwent potrafi komunikować się z otoczeniem mono- i wielokulturowym i przekazywać swoją wiedzę, stosując fachową terminologię, przy użyciu różnych środków przekazu	Rozwiązywanie zadań - kontenty Scenki Negocjacje
		Absolwent potrafi prezentować w sposób zrozumiały, w mowie i w piśmie, zdobytą wiedzę i umiejętności, oraz konstruować wnioski i pisma (np. do organów państwowych lub samorządowych)	Rozwiązywanie zadań- kontenty Scenki Negocjacje

Ważnym elementem procesu kształcenia jest włączenie znaczącej liczby wykładowców posiadających doświadczenie z praktyki w prowadzenie zajęć (łącznie ponad 50% liczby zaangażowanych osób). Takie podejście do realizacji zajęć gwarantuje poznawanie nowych zagadnień z jednoczesnym nabywaniem umiejętności realizacji podstawowych zadań służbowych oraz osiągnięcie przez absolwentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zakładanych efektów uczenia się. Należy podkreślić, że duża liczba godzin ćwiczeń zaplanowanych w programie studiów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* gwarantuje osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się charakterystycznych dla profilu praktycznego.

Uczelnia wykorzystuje platformę e-learningową Moodle. Platforma Moodle umożliwia kształcenie w trybie asynchronicznym, zamieszczanie materiałów dydaktycznych oraz przeprowadzanie egzaminów i zaliczeń.

Okres pandemii wymusił stosowanie technik i narzędzi informatycznych zarówno w procesie kształcenia, jak i weryfikacji osiągania efektów uczenia się łącznie z procesem dyplomowania. W chwili obecnej wykorzystywane jest przede wszystkim środowisko Office 365 wraz z aplikacją MS Teams.

Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu kładzie nacisk na dynamiczny rozwój kształcenia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Zajęcia kontaktowe wzbogacane są dodatkowymi komponentami zdalnego kształcenia (webinaria, blended-learning, e-learning).

Organizacja studiów obejmuje nie tylko zajęcia określone w planie studiów, ale też wiele innych form kontaktu studenta z wykładowcami, m.in. dyżury, konsultacje indywidualne lub grupowe, konsultacje projektów dyplomowych i zaliczeniowych, kontakt przez uczelnianą pocztę e-mail, uczestnictwo w kołach naukowych oraz przygotowanie i udział w inicjatywach społeczno-naukowych. Studenci mogą nieodpłatnie uczestniczyć w wykładach otwartych i konferencjach organizowanych przez Uczelnię. Dzięki temu studenci w pełni osiągają zakładane efekty uczenia się oraz zaspokajają indywidualne potrzeby edukacyjne.

Taki szeroki wachlarz form kontaktu umożliwia rozpoznanie wyróżniających się studentów, ale też pozwala na wsparcie studentów, w tym osób z niepełnosprawnością.

Uczelnia wychodzi naprzeciw osobom z niepełnosprawnością i jest otwarta na ich złożone potrzeby. Działania prowadzone dla studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, ukierunkowane są głównie na wyrównywanie ich szans w życiu i w pracy. Dla

przykładu, dopuszcza się możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczanie w indywidualnym terminie, czy też studiowanie indywidualnym tokiem studiów. Wszystkie ważne i przydatne dla studentów z niepełnosprawnością informacje umieszczone są w systemie Extranet.

W celu udzielenia wsparcia studentom z niepełnosprawnościami na Uczelni powołano Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami i asystenta dydaktyczno-organizacyjnego, którym jest pracownik dziekanatu.

Plan studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, stanowiący element programu studiów, realizowany jest w ciągu sześciu semestrów, a nakład pracy studenta mierzony łączną liczbą punktów ECTS wynosi 180. Konstrukcja planu studiów jest jednakowa dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, z tym, że na studia niestacjonarne przypada 77,5% wymiaru godzinowego zajęć dla studiów stacjonarnych.

Ogólna liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów dla poszczególnych modułów przedstawia się następująco (bez dyżurów):

Lp.	Moduł przedmiotów	STUDIA STACJONARNE	STUDIA NIESTACJONARNE	
		liczba godzin	liczba godzin	% do studiów stacjonarnych
A.	Kształcenia ogólnego	190	92	48
B.	Podstawowych	298	204	68
C.	Kierunkowych (bez praktyk)	884	514	58
D.	Specjalnościowych	222	148	66
E.	Praktyki	960	960	100
Razem		2554	1918	75

Na studiach stacjonarnych, przedmioty do wyboru w programie studiów dla cyklu kształcenia 2022/2023 stanowią 47,6% (1342 godzin – z praktykami) ogółu godzin w całym cyklu kształcenia i stanowią 36,7% (69 pkt. ECTS – z praktykami) ogółu punktacji ECTS.

Na studiach niestacjonarnych, przedmioty do wyboru w programie studiów dla cyklu kształcenia 2022/2023 stanowią 56,5% (1236 godzin – z praktykami) ogółu godzin w całym cyklu kształcenia i stanowią 36,7% (69 punktów ECTS – z praktykami) ogółu punktacji ECTS.

Zajęcia podlegające wyborowi:

- grupa przedmiotów specjalnościowych – 18 punktów ECTS,
- język obcy – 12 punktów ECTS,
- praktyka – 36 punktów ECTS.

Wskaźniki dotyczące programu studiów pierwszego stopnia zawarte są w tabeli nr 3 w załączniku nr 1.

Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym zgodnie z wymaganiami ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom, które umożliwiają kształtowanie umiejętności praktycznych. Należą do nich przede wszystkim ćwiczenia, konwersatoria, projekty oraz praktyki.

Wskaźniki dotyczące programu studiów pierwszego stopnia zawarte są w tabeli nr 4 w załączniku nr 1.

Program studiów obejmuje zajęcia z języka obcego w liczbie 160 godzin na studiach stacjonarnych oraz 128 godzin na studiach niestacjonarnych. Zajęcia te są realizowane w trakcie czterech semestrów (3-6

semestr). Dodatkowo w programie studiów uwzględniono obowiązkowy przedmiot w języku obcym pt. Concepts of European Integration.

W planie studiów stosowane są następujące formy zajęć: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, projekty, e-learning oraz praktyki.

Liczba godzin przypisana poszczególnym formom przedstawia się następująco:

Forma zajęć	STUDIA STACJONARNE		STUDIA NIESTACJONARNE	
	Liczba godzin	% planu studiów	Liczba godzin	% planu studiów
Wykłady	778	27,6	484	22,1
Ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, projekty	836	29,7	494	22,6
E-learning	246	8,7	248	11,4
Praktyki	960	34,0	960	43,9
Razem	2820	100	2186	100

Praktyki zawodowe są integralną częścią procesu dydaktycznego. Zgodnie z Regulaminem Studiów Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, student jest zobowiązany do zaliczenia praktyk w wymiarze zgodnym z programem studiów. Zasady ich organizacji oraz zaliczania określa Regulamin Praktyk Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu (Załącznik nr 3.1).

Studenci studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizują praktyki zawodowe w wymiarze 960 godzin, co odpowiada 36 punktom ECTS. Praktyki na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* pierwszego stopnia realizowane są w następujący sposób:

- semestr III – 320 h praktyki zawodowej, co odpowiada 12 ECTS,
- semestr IV – 160 h praktyki zawodowej, co odpowiada 6 ECTS,
- semestr V – 320 h praktyki zawodowej, co odpowiada 12 ECTS,
- semestr VI – 160 h praktyki zawodowej, co odpowiada 6 ECTS.

Podczas praktyki zawodowej studenci realizują program, który podzielony jest na dwie części:

- ogólną – podczas której student zapoznaje się z funkcjonowaniem instytucji/przedsiębiorstwa, jej strukturą i kulturą organizacyjną, profilem działalności oraz otoczeniem, z którym firma współpracuje,
- kierunkową – podczas której student zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności oraz kompetencje związane ze studiowanym kierunkiem.

Celem praktyki zawodowej jest umożliwienie studentowi pogłębienia wiedzy i umiejętności zdobytych w czasie studiów i nabycia nowych umiejętności w wyniku praktycznego rozwiązywania zadań. Podczas praktyki student powinien zrealizować cele szczegółowe, do których zalicza się:

- poznanie zasad funkcjonowania, warunków pracy i jej specyfiki w różnych podmiotach (m.in. podziału kompetencji, procedur, procesu planowania, pracy, kontroli);
- przygotowanie do organizowania samodzielnej i zespołowej pracy, w tym także współdziałania w różnych grupach społecznych i w różnych rolach;
- kształtowanie zdolności samodzielnego i krytycznego myślenia;
- weryfikacja wiedzy teoretycznej w praktyce i umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w procesach zachodzących w instytucji/przedsiębiorstwie;
- kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, dotyczących między innymi umiejętności analitycznych i organizacyjnych;
- poznanie środowiska zawodowego i obserwacja zachowań pracowników;

- poznanie potrzeb i oczekiwań pracodawców poszukujących pracowników, w szczególności w zakresie umiejętności, wiedzy oraz postaw;
- nawiązanie nowych kontaktów zawodowych i wykorzystanie ich do realizacji dalszych celów zawodowych czy dydaktycznych;
- kształtowanie kultury zawodowej i organizacji pracy, odpowiadającej współczesnym tendencjom.

Studenci, którzy rozpoczęli naukę przed rokiem akademickim 2021/2022, w ramach modułu Praktyka zawodowa, realizują również praktykę zawodową-dyplomową w wymiarze 160 h. Praktyka zawodowa-dyplomowa związana jest z przygotowaniem i opracowywaniem zadań wynikających z tematyki pracy dyplomowej.

Organizacją i koordynacją praktyk zawodowych zajmuje się Biuro Karier. Studenci odbywają praktyki w przedsiębiorstwach i instytucjach, które umożliwiają realizację zadań wynikających z programu praktyk, a tym samym osiągnięcie efektów uczenia się, przypisanych do przedmiotu Praktyka zawodowa. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów w oparciu o partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje (Załącznik nr 3.2). Student może również odbyć praktykę we wskazanym przez siebie przedsiębiorstwie lub instytucji. W tym celu, składa do Biura Karier deklarację w sprawie przyjęcia na praktykę zawodową (Załącznik nr 3.3), w której praktykodawca zobowiązuje się do wyznaczenia opiekuna odpowiedzialnego za organizację i przeprowadzenie praktyki zgodnie z załączonym programem (Załącznik nr 3.4). Deklaruje również, że opiekun posiada praktyczne doświadczenie i kompetencje umożliwiające realizację programu praktyki oraz realizację zadań wynikających z tej roli (zaznajomienie studentów z warsztatem pracy i zakresem obowiązków na stanowisku, obserwacja pracy studenta, sporządzenie opinii o przebiegu i osiągniętych efektach uczenia się przez studenta).

Po otrzymaniu deklaracji, pracownik Biura Karier kontaktuje się z opiekunem praktyk z ramienia uczelni, którego jednym z obowiązków jest ocena wskazanego przez studenta miejsca pod względem możliwości realizacji zadań określonych w programie praktyk, a tym samym umożliwienia studentowi osiągnięcia przypisanych do przedmiotu Praktyka zawodowa efektów uczenia się. Natomiast opiekun z ramienia uczelni weryfikuje profil miejsca odbywania praktyk na podstawie ogólnodostępnych informacji (strona internetowa, znajomość przedsiębiorstwa/instytucji w środowisku). W przypadku wątpliwości, kontaktuje się telefonicznie lub bezpośrednio z opiekunem praktyk z ramienia przedsiębiorstwa/instytucji, by omówić warunki i możliwości realizacji zadań wskazanych w programie. Po pozytywnej weryfikacji, podobnie, jak w przypadku praktyk realizowanych u partnerów uczelni, pracownik Biura Karier kontaktuje się z opiekunem z ramienia instytucji/przedsiębiorstwa i uzgadnia szczegóły dotyczące terminu i miejsca odbywania praktyki.

Przed rozpoczęciem praktyki Uczelnia podpisuje trójstronne porozumienie z podmiotem, w którym realizowane będą praktyki oraz studentem. Lista przedsiębiorstw, w których studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne odbywali praktyki w ostatnich trzech latach zawiera Załącznik nr 3.5. Biuro Karier, które odpowiada za organizację praktyki, monitoruje miejsca, w których studenci odbywają praktyki. Wybór instytucji objętych monitoringiem jest losowy. Weryfikacja dotyczy w szczególności podmiotów, w których praktyki nie były wcześniej realizowane, ale także tych, z którymi uczelnia długo współpracuje. Średnio Biuro Karier monitoruje od 1-5 podmiotów/instytucji miesięcznie. Wnioski i spostrzeżenia z rozmów notowane są w prowadzonym rejestrze. Nadzór dydaktyczny nad realizacją praktyki to z kolei jedno z zadań opiekunów praktyk z ramienia uczelni –

powołanych z grona dydaktyków-praktyków. Opiekun monitoruje, czy praktyka odbywa się zgodnie z programem, sprawdza czy infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Od wiosny 2020 roku do końca roku akademickiego 2021/2022, ze względu na pandemię, wizytacja miejsc, w których realizowane były praktyki nie odbywała się. W bieżącym roku akademickim monitoring został wznowiony.

Po zakończonej praktyce, uczelnia weryfikuje poziom osiągnięcia przez studentów założonych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się. Od roku akademickiego 2019/20 Uczelnia wdrożyła zmiany związane ze sposobem dokumentowania przebiegu praktyki i wprowadziła nowe wzory zaświadczeń. Po zakończonej praktyce opiekun z ramienia podmiotu wypełnia zaświadczenie potwierdzające realizację wskazanych zadań, a tym samym założonych efektów uczenia się oraz krótką opinię o studencie (Załącznik nr 3.6 – 3.7). Oprócz zaświadczenia, student ma obowiązek złożyć do Biura Karier sprawozdanie, w którym szczegółowo opisuje realizowane na praktyce zadania oraz ocenia wsparcie merytoryczne opiekuna ze strony pracodawcy (Załącznik nr 3.8). Kluczową rolę w ocenie stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się pełnią uczelniani opiekunowie praktyk – są to dydaktycy z praktycznym doświadczeniem. Ich rolą jest analiza złożonej dokumentacji po zakończonej praktyce pod względem stopnia zrealizowania założonych efektów uczenia się. Aby zaliczyć praktykę zawodową student musi osiągnąć wszystkie efekty uczenia się, których ciężar ilościowy i jakościowy położony został na obszary związane z umiejętnościami i kompetencjami.

Od roku akademickiego 2021/22 student ma możliwość opisać w sprawozdaniu swoje spostrzeżenia ze współpracy z praktykodawcą – w szczególności w zakresie pomocy opiekuna i pracowników przy realizacji programu praktyk, chęci dzielenia się wiedzą oraz zgodności realizowanych zadań z programem praktyk. Pozytywna opinia studenta jest również brana pod uwagę jako rekomendacja dalszej współpracy z instytucją. Od roku akademickiego 2022/23 Uczelnia wprowadziła elektroniczny system ankietyzacji praktyk. Po zakończeniu bieżącego roku akademickiego kwestionariusze ankiet będą analizowane przez pracowników Biura Karier, a ich wyniki umożliwią systemową ocenę opiekunów oraz przebiegu praktyk w przedsiębiorstwach/instytucjach. Raport pomoże w jeszcze trafniejszej selekcji miejsc odbywania praktyk zawodowych przez studentów. Ponadto otrzymane wyniki będą przedmiotem analizy podczas corocznej oceny jakości realnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzoną przez Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy z Biznesem we współpracy z Menedżerem kierunku.

Studenci, którzy rozpoczęli naukę przed rokiem akademickim 2021/2022 i pracują zawodowo w branży związanej ze studiowanym kierunkiem mają możliwość zaliczenia praktyki zawodowej na podstawie doświadczenia zawodowego (Regulamin praktyk obowiązujący do naboru 2021/22). Warunkiem zaliczenia jest udokumentowanie, że wykonywana praca zawodowa pokrywa się ze studiowanym kierunkiem i umożliwia studentowi osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Zaliczenie odbywa się na podstawie wypełnionego zaświadczenia (tożsamego pod względem realizowanych zadań i osiąganych efektów uczenia się z zaświadczeniem studenta odbywającego praktykę), poświadczonego przez osobę reprezentującą dany podmiot. Potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się właściwych dla przedmiotu Praktyka zawodowa na podstawie doświadczenia zawodowego dokonywane jest przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni, który weryfikuje dokumentację wraz z dostarczoną przez studenta stanowiskowym zakresem obowiązków. Zgodnie z przyjętymi przez

Uczelnię zasadami, zarówno studenci odbywający praktykę, jak i studenci zaliczający praktykę na podstawie pracy zawodowej, muszą wykazać się osiągnięciem tych samych efektów uczenia się oraz zrealizować określoną liczbę zadań. To pozwala traktować pracę zawodową studenta jako pełnowartościowy odpowiednik praktyki zawodowej.

Powyższe zasady realizacji praktyk zostały zmienione od naboru 2021/2022. Uczelnia zweryfikowała procedurę zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej oraz prowadzonej działalności gospodarczej i dokonała korekty obowiązującego systemu. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk (Załącznik nr 3.1), studenci nie mogą zaliczać praktyki zawodowej na podstawie doświadczenia zawodowego. Regulamin praktyk nie dopuszcza także możliwości zaliczenia praktyki na podstawie prowadzonej działalności gospodarczej. Studenci pracujący oraz samozatrudnieni mają obowiązek realizacji praktyki zawodowej w przedsiębiorstwach i instytucjach, które umożliwiają realizację zadań wynikających z programu praktyk, a tym samym osiągnięcie efektów uczenia się, przypisanych do modułu Praktyka zawodowa. W tym celu uczelnia udostępnia studentom bazę podmiotów, w których mogą realizować praktyki. Studenci mogą również odbyć praktykę we wskazanym przez siebie przedsiębiorstwie/instytucji, w tym również u swojego obecnego pracodawcy – pod warunkiem, że profil przedsiębiorstwa/instytucji lub dział są zbieżne ze studiowanym kierunkiem.

W takim przypadku student zobowiązany jest do złożenia deklaracji w sprawie realizacji praktyki zawodowej (Załącznik nr 3.9), w której pracodawca zobowiązuje się do realizacji praktyki zgodnie z załączonym programem praktyk (Załączniki nr 3.4) oraz do wyznaczenia opiekuna posiadającego praktyczne doświadczenie i kompetencje umożliwiające realizację programu praktyki. Każdorazowo deklaracja weryfikowana jest przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni, który ocenia wskazane przez studenta miejsce pod względem możliwości realizacji programu praktyk. Podobnie, jak w przypadku innych praktykodawców, instytucja ta podlega monitoringowi przez Biuro Karier oraz wizytacji prowadzonej przez opiekuna. Po zakończeniu praktyki – zarówno tej organizowanej przez Biuro Karier, jak i w miejscu wskazanym przez studenta – uczelnia weryfikuje poziom osiągnięcia przez studentów założonych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się. Zgodnie z przyjętymi przez Uczelnię zasadami, wszyscy muszą wykazać się osiągnięciem tych samych efektów uczenia się oraz zrealizować określoną liczbę zadań. Po zakończonej praktyce, student ma obowiązek dostarczyć zaświadczenie potwierdzające realizację wskazanych zadań, a tym samym założonych efektów uczenia się oraz krótką opinię o studencie (Załączniki nr 3.6 – 3.7) oraz sprawozdanie z praktyki (załącznik nr 3.8). Weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się dokonuje opiekun praktyk – po analizie złożonej dokumentacji z praktyki, podejmuje decyzję o zaliczeniu praktyki zawodowej.

Warto wspomnieć, że w trosce o jakość realizacji praktyk zawodowych i osiągnięcia przez studentów zakładanych dla praktyki efektów uczenia się, w uczelni wdrożono system pozwalający na ocenę jakości programów praktyk. W roku akademickim 2019/2020 wprowadzono nowe dokumenty zawierające zestawy zadań do realizacji w ramach praktyk, potwierdzające osiągnięcie każdego z efektów uczenia się. Przez dwa lata praktykodawcy i studenci mieli możliwość zgłaszania swoich uwag co do treści opisanych zadań (wskazywali zadania trudne do realizacji, niezgodne z profilem firmy, niejasno lub niejednoznacznie sformułowane). Na podstawie zgromadzonego materiału zespół składający się m.in. z Dyrektora Biura Karier, Dyrektora Działu ds. jakości kształcenia, metodyka i menedżerów kierunków, dokonał przeglądu zgłoszonych uwag i w zasadnych sytuacjach wprowadził modyfikacje programu praktyk.

Organizację roku akademickiego określa zarządzeniem Rektor, a harmonogram zjazdów dla studiów niestacjonarnych jest załącznikiem do tego dokumentu. Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Studia realizowane w formie niestacjonarnej planowane są w piątki od godz. 16:30 oraz soboty i niedziele. Średnio student w jednym dniu realizuje 8 - 10 godz. zajęć.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

W roku akademickim 2021/2022 Uczelnia uczestniczyła już po raz czwarty w programie Legii Akademickiej. Jest to wspólne przedsięwzięcie organizowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z uczelniami publicznymi i prywatnymi. Program ochotniczego szkolenia studentów w ramach Legii Akademickiej składa się z części teoretycznej oraz praktycznej i opracowany został w Sztapie Generalnym WP. Teoria obejmuje zajęcia z wykładowcami uczelni lub instruktorami z jednostek wojskowych w formie wykładów i pokazów, jak również kilkanaście kursów samokształcenia studentów zamieszczonych na platformie e-learningowej.

Do V edycji programu realizowanej w roku akademickim 2021/2022 absolwenci kursu podstawowego uzyskiwali stopień starszego szeregowego rezerwy, a osoby, które ukończyły wymagane moduły kursu podoficerskiego otrzymały stopień kaprała rezerwy.

Od roku akademickiego 2022/2023 WSB w Toruniu została zaliczona do grona Szkół Legii Akademickiej, które realizują program w zakresie kursu podoficerskiego na podstawie *ROZPORZĄDZENIA MINISTRA OBRONY NARODOWEJ z dnia 22 kwietnia 2022 r. w sprawie wykazu uczelni, centrów szkolenia i ośrodków szkolenia, w których jest realizowane ochotnicze szkolenie wojskowe studentów i absolwentów studiów* (Dz. U. 2022, poz. 878).

Program cieszy się znaczącym zainteresowaniem studentów Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, a największą grupę stanowią studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*.

OLIMPIADA BEZPIECZEŃSTWA

W roku akademickim 2022/2023 Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu będzie współorganizatorem XI Kujawsko-Pomorskiej Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie „Bezpieczny i przyjazny region”, współorganizowanej ze strażami miejskimi z województwa kujawsko-pomorskiego. Jej celem jest zainteresowanie młodzieży szkolnej zagadnieniami z zakresu bezpieczeństwa.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Podstawą przyjęcia na studia jest spełnienie przez kandydata warunków określonych w Uchwale Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu w sprawie zasad rekrutacji na studia wyższe. Kandydat na studia pierwszego stopnia musi posiadać świadectwo dojrzałości lub dokument równoważny.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się zostały określone w Uchwale nr 98/2019 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 24 września 2019 r. w sprawie regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu (Załącznik nr 3.10). Umożliwiają one identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się założonych dla ocenianego kierunku studiów. Podstawą potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów jest odniesienie posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych danej osoby do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów.

Zasady przenoszenia i uznawania zajęć zaliczonych przez studenta w WSB lub innej uczelni, w tym zagranicznej, określa Regulamin studiów. Dziekan na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdza zbieżność uzyskanych efektów uczenia się z efektami wymaganymi w programie studiów.

Zasady dyplomowania studentów określone są w Regulaminie Studiów, Procedurze kończenia studiów pierwszego stopnia w Wyższej Szkole Bankowej.

Studenci studiów pierwszego stopnia do naboru 2020/2021 przygotowują pracę dyplomową w zespołach pod kierunkiem promotora. Po uzyskaniu pozytywnej oceny promotora i recenzenta student składa egzamin dyplomowy. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym składanym przed komisją.

Zgodnie z programem studiów pierwszego stopnia kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* dla cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2021/2022, zrezygnowano z konieczności przygotowania przez studentów pracy dyplomowej. Końcowe potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* studia pierwszego stopnia stanowić będzie egzamin dyplomowy. Główną przesłanką decydującą o wprowadzeniu zmiany było założenie, że kierunkowe efekty uczenia się powiązane z przedmiotem seminarium dyplomowe, w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych w pełni osiągnane są w ramach projektów realizowanych na innych przedmiotach. Profil praktyczny na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, studia pierwszego stopnia, wyraża się w częstym stosowaniu aktywizujących metod kształcenia, m.in. takich jak projekt, który sprzyja samodzielnemu lub zespołowemu inicjowaniu, planowaniu i wykonywaniu zadań.

Metoda projektu realizowana jest na przedmiotach takich jak: ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów, zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, gry decyzyjne, zarządzanie projektami oraz bezpieczeństwo ekonomiczne, podstawy kryminologii i kryminalistyki, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, komunikacji i transporcie. Na powyższych przedmiotach, w ramach projektów studenci nie ograniczają się do osiągania efektów uczenia się, które uprzednio przypisane były wyłącznie do seminarium dyplomowego, ale mają szansę na zdobycie innych, poszerzających rozwój ich umiejętności i kompetencji społecznych.

Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich przedmiotów objętych planem studiów, w tym praktyk studenckich. Komisja egzaminacyjna powołana do

przeprowadzenia egzaminu dyplomowego liczyć będzie 4 osoby. W jej skład wchodzić będą: przewodniczący-dziekan lub prodziekan wydziału, 2 nauczycieli akademickich prowadzących przedmioty kierunkowe oraz specjalista-praktyk. Podczas egzaminu student odpowie na 5 pytań (30kierunkowe i 2 specjalnościowe). Podstawą oceny na dyplomie ukończenia studiów będzie średnia z ocen uzyskanych w trakcie studiów (70%) oraz egzaminu dyplomowego (30%). Przyjęta procedura zapewni możliwość potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ocena poziomu osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się jest procesem ciągłym i przebiega na każdym etapie kształcenia i na wszystkich rodzajach zajęć, za pomocą różnorodnych sposobów weryfikacji (egzamin, kolokwium, projekty, prezentacje, obserwacja aktywności studentów, opracowanie studium przypadków, dyskusje). Zasady oceny osiągnięcia efektów uczenia się ujęte są w Regulaminie studiów. Metody i zasady oceny opierają się o zdefiniowane w karcie przedmiotu zasady i skalę ocen zgodnie z przyjętymi i opisanymi standardami i dokumentowane w adekwatny sposób (protokoły z egzaminów, zaliczeń, sprawozdania z praktyki zawodowej, prace przejściowe, protokoły z egzaminów dyplomowych). Syllabusy są weryfikowane przez menedżera kierunku z zespołem dydaktycznym oraz metodyka m.in. pod kątem właściwego doboru metod pomiaru dydaktycznego, poziomu osiągnięcia efektów uczenia się.

Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot (i/lub jego formę), egzaminu dyplomowego, a także praktyki zawodowej potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych elementów procesu kształcenia. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny.

Uczelnia wprowadziła standaryzację metod weryfikacji i oceniania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz procesu kończenia studiów. Zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów student, który z wynikiem pozytywnym zdał wszystkie przewidziane w programie studiów na dany semestr zaliczenia i egzamin, uzyskuje zaliczenie semestru. Jeżeli student nie zaliczył semestru może wystąpić do Dziekana z wnioskiem o warunkowe zaliczenie semestru i warunkowy wpis na kolejny semestr.

Dziekan po każdym semestrze przeprowadza monitoring rozkładu ocen, prawidłowości procesu oceniania i osiągnięcia efektów uczenia się.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przez poszczególnych studentów rozumiana jest jako potwierdzenie, przy użyciu zdefiniowanych technik, metod i narzędzi oraz kryteriów oceny, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania. Każdy przedmiot został zdefiniowany na kartach przedmiotów pod kątem efektów uczenia się, treści programowych, w ramach których osiągany jest dany efekt oraz metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia się.

Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez studenta, przypisanych do poszczególnych przedmiotów przedstawiony jest w kartach przedmiotów. Wykładowcy realizujący przedmiot, ustala metody i sposoby zaliczania wszystkich form prowadzonego przedmiotu, jednolite dla wszystkich grup zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do przedmiotów jest przeprowadzona przez nauczycieli realizujących zajęcia i następuje na wszystkich etapach procesu kształcenia. Podstawą są zaliczenia etapowe w ramach realizacji danego przedmiotu/modułu zajęć

(kolokwia, projekty itp.), różne formy aktywności studentów na zajęciach (wypowiedzi, praca w grupie itp.) oraz egzaminy/zaliczenia kończące przedmiot.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się wybierane przez wykładowców na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia:

Sposób weryfikacji	Kolokwium/test	Egzamin	Projekt	Aktywność na zajęciach	Dyskusja	Rozwiązywanie zadań/zadanie praktyczne	Prezentacja/referat	Studium przypadku	Inne
Liczba	65	17	9	48	4	35	24	10	8

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, natomiast aktywizujące formy umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zarówno na zajęciach, jak i poza nimi. W ramach wykładów studenci osiągają efekty głównie w zakresie wiedzy. W ramach ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, wizyt studyjnych, seminariów, praktyk nabywają umiejętności praktyczne oraz rozwijają kompetencje społeczne.

Dobór odpowiednich metod sprzyja osiągnięciu umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Metody dydaktyczne objęte są procedurą Standardy nauczania i oceniania w WSB w Toruniu.

W sierpniu 2020 przyjęto Standardy metodyki kształcenia zdalnego, które szczegółowo określają zasady prowadzenia zajęć asynchronicznych i synchronicznych. W związku z tym przeprowadzono i nadal prowadzi się dla kadry dydaktycznej szkolenia dotyczące stosowania standardów metodycznych kształcenia na odległość (Załącznik nr 3.11).

Dokumentem poświadczającym realizację praktyki zawodowej jest zaświadczenie, na którym wyszczególnione są zadania, które student realizuje podczas praktyki. Poszczególne zadania przypisane są do konkretnych efektów uczenia się. Aby zaliczyć praktykę zawodową, student musi osiągnąć wszystkie efekty uczenia się. Po zakończeniu praktyki praktykodawca wypełnia zaświadczenie o realizacji zadań, a student przedkłada je opiekunowi praktyki z ramienia Uczelni w celu weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Opiekun praktyki ocenia osiągnięcie efektów uczenia się w sposób kompleksowy, odnosząc się do każdego z zakładanych efektów uczenia się i potwierdza swoim podpisem zaliczenie praktyki.

Zasady dokumentowania i przechowywania prac studentów stanowiących potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych przedmiotów (testy, prace egzaminacyjne, projekty, prezentacje, eseje itd.) reguluje zarządzenie nr 14/2014 Dziekana WFiz WSB w Toruniu z dnia 9 lipca 2014 r. (Załącznik nr 3.12)

Obowiązujące w Uczelni zasady i metody sprawdzania oraz oceniania efektów uczenia się sprzyjają zapewnieniu wiarygodności i porównywalności ocen oraz rzetelności, przejrzystości i bezstronności procesu weryfikacji.

Indywidualne podejście stosowane jest wobec osób z niepełnosprawnością. Działania skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne nastawione są głównie na wyrównywanie szans. Dopuszcza się tu możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczenie w indywidualnym terminie, czy też wydłużenie czasu na egzaminie/zaliczeniu pisemnym.

Uczelnia wdrożyła postępowania w sytuacjach konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Na Uczelni została wprowadzona Zarządzeniem Kanclerza polityka przeciwdziałania mobbingowi, w której opisane są wszystkie procedury antymobbingowe (Zarządzenie nr 12/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu w sprawie wprowadzenia polityki przeciwdziałania mobbingowi w Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu). Z kolei, uchwałą Senatu została wprowadzona Polityka Antykorupcyjna (Uchwała nr 14/2020 Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu z dnia 11 lutego 2020 roku w sprawie zatwierdzenia Polityki Antykorupcyjnej Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu Senatu).

W Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu funkcjonują następujące organy odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg zarówno ze strony studentów, jak i nauczycieli akademickich:

- Wydziałowa komisja dyscyplinarna,
- Uczelniana komisja dyscyplinarna,
- Rzecznik dyscyplinarny ds. Studentów,
- Komisja dyscyplinarna nauczycieli akademickich,
- Rzecznik dyscyplinarny nauczycieli akademickich.

Rzeczników i komisje dyscyplinarne powołuje Rada Akademicka Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu.

Ponadto zarządzeniem Kanclerza nr 6/2020 z dnia 14.02.2020 r. został powołany doradca ds. etyki. WSB w Toruniu prowadzi rejestr usług niezgodnych zgodnie z Normą ISO 9001. Są w nim dokumentowane wszystkie zgłoszenia dotyczące nieprawidłowości i niezgodności z przyjętymi procedurami oraz podjęte w związku z tym działania korygujące i naprawcze. Ponadto w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się Regulamin Studiów przewiduje egzamin komisyjny, a w celu zapobieganiu i reagowaniu na zachowanie nieetyczne i niezgodne z prawem przewiduje się postępowanie dyscyplinarne.

Poza powyższymi działaniami, do planów studiów zostały wprowadzony przedmiot Ochrona własności intelektualnej, a także treści z zakresu etyki w ramach przedmiotów Podstawy filozofii i etyki oraz Etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych.

Tematyka prac dyplomowych jest bezpośrednio związana z zagadnieniami z obszaru szeroko rozumianej problematyki nauk o bezpieczeństwie. Dominującymi obszarami tematycznymi w pracach dyplomowych są:

- zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego (m.in. patologie społeczne, cyberzagrożenia, bezpieczeństwo ruchu drogowego),
- aspekt instytucjonalny bezpieczeństwa wewnętrznego (funkcjonowanie służb mundurowych, służb ratowniczych),
- aspekt organizacyjny bezpieczeństwa wewnętrznego (organizacja imprez masowych, zarządzanie kryzysowe),

Przykładowe tematy prac dyplomowych:

- Wpływ patologii społecznych na bezpieczeństwo w powiecie toruńskim,
- Zagrożenia bezpieczeństwa obywateli przestępczością internetową na przykładzie osób korzystających z portali społecznościowych,
- Bezpieczeństwo podczas imprez masowych na przykładzie Torunia,

- Wojska Obrony Terytorialnej, powstanie, rola, zadania, opinie ekspertów,
- Kształtowanie bezpiecznych przestrzeni na obszarze miasta Torunia,
- Działania administracji publicznej wobec zagrożenia epidemicznego na przykładzie dwóch powiatów województwa kujawsko-pomorskiego,
- Ochrona bezpieczeństwa na obszarze kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych.

Warto podkreślić praktyczność poruszanych zagadnień, która widoczna jest w sposobie sformułowania tematów. Przedmiotem podejmowanych badań jest bowiem działanie konkretnej instytucji czy służby. Zakres problemowy określony jest prawidłowo i odpowiada swoim zakresem wymogom stawianym pracom dyplomowym.

Tematyka prac przejściowych wpisuje się w cele realizacji przedmiotów, jest zgodna z treściami programowymi i efektami uczenia się. Przedmioty, do których został przypisany projekt wymagają opracowania koncepcji i samodzielnego przygotowania przez studentów oraz prezentacji efektów pracy na wyznaczonych zajęciach. Temat projektu oraz kryteria oceny są wyznaczane przez wykładowcę. Projekty są tak skonstruowane, aby umożliwić studentom planowanie i samodzielne lub zespołowe realizowanie teoretycznej lub badawczej koncepcji, co pozwala na osiągnięcie efektów uczenia się szczególnie z obszaru umiejętności i kompetencji społecznych. W zadaniach projektowych wykładowcy (często praktycy) określają cel, obszar tematyczny a także zakres i sposób realizacji, co sprzyja obiektywnemu ocenianiu, a przede wszystkim, zastosowaniu wiedzy w praktyce.

Przykładem może być projekt przygotowywany w ramach przedmiotu: Bezpieczeństwo w ruchu drogowym, komunikacji i transporcie. Projekt realizowany jest indywidualnie, a dotyczy niebezpiecznego miejsca na drodze. Kryteriami oceny projektu są:

- Opis i dokumentacja niebezpiecznego miejsca
- Opis zdarzeń w tym miejscu
- Stan prawny - przepisy obowiązujące kierujących i pieszych w tej sytuacji
- Istota problemu (np.: widoczność, złe czasy sygnalizacji świetlnej)
- Wytyczne KRBRD adekwatne do wybranego miejsca.
- Propozycja rozwiązania problemu

Projekt prezentowany jest na ćwiczeniach w formie prezentacji Power Point i omawiany na forum grupy.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu, od początku jej istnienia, szczególną uwagę przywiązuje się do budowy i rozwoju własnej kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej. Kadra ta stanowi istotny zasób w realizacji dotychczasowych celów strategicznych Uczelni. Jednym z założeń strategicznych jest zwiększenie satysfakcji studentów oraz kadry poprzez poprawę zarządzania i wsparcie procesu dydaktycznego od strony metodycznej, zapewnienie systemu szkoleń oraz warunków rozwoju i narzędzi HR. Uczelnia koncentruje się na budowaniu własnego, silnie zidentyfikowanego z nią zaplecza kadrowego oraz na zapewnieniu możliwości rozwoju naukowego własnej kadry badawczo-dydaktycznej.

Kadra etatowa WSB uzupełniana jest wykładowcami zatrudnionymi na umowy cywilnoprawne. Uczelnia korzysta przy tym z kadry innych uczelni, a także z doświadczeń zawodowych wykładowców-praktyków, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Uczelnia pozyskuje również kadrę dydaktyczną poza granicami kraju w ramach procesu umiędzynarodowienia.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w WSB w Toruniu posiadają dorobek naukowy w zakresie dziedzin i dyscyplin naukowych związanych z realizowanymi zajęciami, a przedmioty specjalnościowe realizowane są głównie przez osoby mające bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym, zgodne z efektami uczenia się osiąganymi na prowadzonych przedmiotach.

Za realizację polityki kadrowej w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu odpowiadają Rektor i Kanclerz. Przy udziale Dziekana kreują oni odpowiedni dobór kadry badawczo-dydaktycznej oraz dydaktycznej.

Chcąc zapewnić wysoką jakość kształcenia, WSB w Toruniu przy zatrudnianiu kadry dydaktycznej bierze pod uwagę dorobek naukowy, dydaktyczny i zawodowy (w tym zgodność praktycznego doświadczenia zawodowego kandydata z zakresem prowadzonych zajęć) oraz wynik rozmowy kwalifikacyjnej. Osoby posiadające bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym realizują zazwyczaj zajęcia z przedmiotów specjalnościowych. Dział Rekrutacji i Rozwoju (HR) kompletuje dokumenty osób zgłaszających się do Uczelni z zamiarem podjęcia zatrudnienia i posiadających odpowiednie kwalifikacje za pomocą systemu ELEVATO. Lista zajęć prowadzonych przez wykładowców praktyków została umieszczona w kryterium 6.

Prowadzona przez Uczelnię polityka kadrowa jest integralną częścią systemu zapewniania jakości kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. Dbałość o kadrę rozpoczyna się na etapie rekrutacji i towarzyszy pracownikom przez cały okres pracy w Uczelni.

Władze WSB w Toruniu szczególną wagę przywiązują do rozwoju naukowego własnej kadry. Wskazać należy w tym względzie na następujące tendencje:

- od kilku lat na etacie zatrudniani są niemal wyłącznie pracownicy, dla których WSB jest podstawowym miejscem pracy,
- pozyskiwane są osoby posiadające bogate doświadczenie zawodowe poza szkolnictwem wyższym,
- dbałość o rozwój naukowy młodych pracowników,
- wspieranie nauczycieli akademickich w zakresie otwierania przewodów doktorskich i habilitacyjnych na uczelniach posiadających stosowne uprawnienia,
- nauczyciele akademicy realizujący prace „awansowe” wspierani są m.in. poprzez udzielanie urlopów naukowych, zmniejszenie pensum dydaktycznego,

- za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe przyznawana jest nagroda Rektora,
- finansowanie wyjazdów nauczycieli akademickich na konferencje i seminaria naukowe,
- dostęp do aktualnej literatury naukowej oraz baz naukowych znajdujących się w Bibliotece WSB,
- możliwość wyjazdów zagranicznych, w tym wymiana z uczelniami partnerskimi w programie Erasmus+,
- dbałość o rozwój warsztatu metodycznego nauczycieli akademickich.

Jednostką ogólnouczelnianą, działającą pod kierunkiem Rektora, wspomagającą i aktywującą rozwój naukowy pracowników, jest Instytut Rozwoju Badań Naukowych (IRBN), którego zadania oraz strukturę określa Regulamin organizacyjny.

W WSB w Toruniu funkcjonują Instytuty i ogólnouczelniane komórki o charakterze badawczym. Pracami Instytutu kieruje Dyrektor powołany przez Kanclerza na wniosek Rektora, który bezpośrednio podlega Rektorowi Uczelni. Zakres funkcjonowania Instytutu określa zarządzeniem Rektor.

Wykaz badawczo-dydaktycznych komórek organizacyjnych WSB w Toruniu

1	Instytut Ekonomii i Finansów (ekonomia, ekonometria, rachunkowość, finanse, prawo gospodarcze/handlowe, prawo podatkowe, prawo finansowe)
2	Instytut Zarządzania (nauki o zarządzaniu i jakości, logistyka, inżynieria zarządzania, zarządzanie publiczne)
3	Instytut Nauk Stosowanych (prawa człowieka, prawo administracyjne, administracja, nauki o bezpieczeństwie, informatyka, design)
4	Instytut Nauk o Człowieku (pedagogika, psychologia, turystyka i rekreacja)

Stały nadzór merytoryczny nad jakością prowadzonych zajęć prowadzą Dziekani oraz Menedżerowie kierunków. Menedżer kierunku jest odpowiedzialny za definiowanie potrzeb rozwoju kompetencji dydaktyczno-metodycznych kadry z danego kierunku. Potrzeby w zakresie rozwoju tychże kompetencji definiuje się w oparciu o wyniki okresowej oceny, wyniki monitoringu sesji i oceny osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, wyniki badania ankietowego studentów oceniających zajęcia dydaktyczne (OKD), a także wyniki Badań Atrybutów Marki.

Ocena kadry obejmuje trzy sfery działalności, na którą składają się: jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych, zarówno pod względem merytorycznym, jak i metodycznym, zaangażowanie w rozwój naukowy oraz osiągnięcia organizacyjne. Zajęcia dydaktyczne oceniane są na podstawie badania ankietowego studentów i hospitacji zajęć. Rozwój naukowy mierzy się liczbą publikacji naukowych, rangą wydawnictw, udziałem w programach naukowo-badawczych, badawczych i rozwojowych oraz czynnym uczestnictwem w konferencjach i seminariach, pozyskiwaniem grantów, osiąganiem kolejnych stopni i tytułów naukowych. Działalność organizacyjna oceniana jest w sposób jakościowy.

Do roku akademickiego 2021/2022 pracownicy Działu ds. jakości kształcenia cyklicznie przeprowadzali szkolenia w zakresie umiejętności i kompetencji metodycznych kadry dydaktycznej. Certyfikat A potwierdzający przygotowanie do prowadzenia zajęć (poprzedzony szkoleniami) jest warunkiem do powierzenia prowadzenia zajęć. Certyfikat B potwierdza zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji w poszerzonym zakresie metodyki nauczania, korzystania z nowoczesnych technologii oraz sfery psychospołecznej w procesie dydaktycznym zgodne z obowiązującymi na Uczelni standardami jakości. Certyfikat C – ma na celu poświadczenie pozyskania wysoko wyspecjalizowanych kompetencji dydaktycznych z obszaru metodyczno-psychologicznego, modułu umiejętności informatycznych oraz

zarządzania informacjami. Ponadto od roku 2016/2017 prowadzony jest Certyfikat P - mający na celu poświadczenie uzyskania kompetencji dydaktycznych umożliwiających pełnienie roli promotora prac dyplomowych.

W roku akademickim 2022/2023 wdrożony został nowy system certyfikacji kompetencji dydaktycznych. Punktem wyjścia do jego wprowadzenia są wypracowane w Grupie WSB-DSW dokumenty zatwierdzone Uchwałami Rady Dziekańskiej WSB-DSW. Należą do nich: *Standardy metodyki kształcenia zdalnego. Przewodnik wykładowcy, WSB-DSW 2020 r. Ramowy zbiór kompetencji dydaktycznych wykładowców WSB-DSW, 27.04.2021 r. Wytyczne do wdrażania standardu metodycznego w obszarze metodyki kształcenia zdalnego w GTA*. Skuteczne wdrażanie standardu metodycznego w obszarze dydaktyki WSB w Toruniu wymaga, aby kadra dydaktyczna na bieżąco podnosiła swoje kompetencje dydaktyczne. System certyfikacji jest procesem służącym jakościowemu wymiarowaniu kompetencji wykładowców WSB w Toruniu, dokonywanym w oparciu o zobiektywizowane i mierzalne rezultaty, opisane w dokumentach kompetencji możliwych do osiągnięcia na każdym z trzech poziomów certyfikacji wraz ze wskazaniem sposobów weryfikacji ich uzyskania. Kadra dydaktyczna w celu wykonywania pracy w Uczelni jest zobowiązana rozwijać kompetencje w 2 obszarach: *komunikacja ze studentami oraz praktyczność*, która odnosi się wprost do jednego z atrybutów marki i ma swoje odzwierciedlenie w: łączeniu teorii z praktyką oraz realizacji procesu kształcenia zawierającego dwa komponenty: metodykę nauczania i technologii w uczeniu.

W roku akademickim 2020/2021 Centrum Nowoczesnej Technologii Nauczania (CNTN) zrealizowało szkolenia dla pracowników przygotowujące do kształcenia zdalnego:

- Szkolenie podstawowe dla nowych pracowników dydaktycznych WSB w Toruniu – Microsoft Teams w pracy dydaktycznej - 25.03.2021; 08.04.2021; 22.04.2021; 06.05.2021; 20.05.2021; 03.06.2021; 17.06.2021;
- OneNote w pracy dydaktycznej - 23.03.2021; 04.05.2021; 08.06.2021;
- MS Forms dla dydaktyków - 30.03.2021; 11.05.2021; 15.06.2021;
- Wirtualne tablice MS Whiteboard i Jamboard - 13.04.2021; 18.05.2021; 22.06.2021;
- Analogowe doświadczenia edukacyjne w cyfrowym świecie - 20.04.2021; 25.05.2021; 29.06.2021;
- One Drive w pracy dydaktycznej - 27.04.2021; 1.06.2021.

W roku akademickim 2021/2022 Centrum Nowoczesnej Technologii Nauczania (CNTN) zrealizowało szkolenia dla pracowników przygotowujące do kształcenia zdalnego:

- Szkolenie podstawowe dla nowych pracowników dydaktycznych WSB w Toruniu – Microsoft Teams w pracy dydaktycznej - 22.09.21

W roku akademickim 2022/ 2023 Centrum Nowoczesnej Technologii Nauczania (CNTN) zrealizowało szkolenia dla pracowników przygotowujące do kształcenia zdalnego:

- Szkolenie podstawowe dla nowych pracowników dydaktycznych WSB w Toruniu – Microsoft Teams w pracy dydaktycznej - 23.09.22
- Standardy metodyki WSB-DSW: 26.10.22, 27.10.22, 2.11.22, 3.11.22, 29.11.22
- Efekty uczenia się: 9.10.22, 10.10.22, 16.11.22, 17.11.22, 13.12.22
- Postulaty andragogiki w projektowaniu efektywnych zajęć: 23.11.22, 24.11.22, 30.11.22, 1.12.22
- Aplikacja MS TEAMS: 8.12.22, 15.12.22
- Cykl Kolba w projektowaniu zajęć dydaktycznych: 7.12.22, 14.12.22

Od maja 2018 r. do lutego 2022 r. realizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej w ramach projektu: "ZINTEGROWANI – kompleksowy program rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu" (nr projektu POWR.03.05.00-00-Z055/17), którego celem był wzrost poziomu kompetencji dydaktycznych, informatycznych i językowych kadry dydaktycznej WSB poprzez wewnętrzne i zewnętrzne kursy i szkolenia, tym samym wzrost jakości kształcenia w uczelni. Projekt skierowany był do całego zespołu wykładowców WSB i obejmował swoim zakresem: moduł umiejętności metodyczno-psychologicznych; moduł umiejętności informatycznych oraz moduł umiejętności językowych. Część szkoleń została zrealizowana w ubiegłych latach, a w okresie od stycznia 2020 roku do lutego 2022, odbyły się takie szkolenia jak:

- „Innowacyjne projektowanie zajęć dydaktycznych” – 23.11.2020; 24.11.2020; 9.03.2021; 29.03.2021; 10.05.2021; 23-24.11.2021,
- „Learning by doing” – 25.11.2020; 26.11.2020; 1.03.2021; 30.03.2021; 15-16.12.2021; 8-9.02.2022;
- „Moduł umiejętności informatycznych i zarządzania informacją” – 13-14.01.2020; 5-6.03.2020; 18-20.03.2020; 30.03-3.04.2020; 31.03-4.04.2020; 26-27.04 i 4-5.05.2021;
- „Różne style uczenia się, metody aktywizujące uczenie” – 9.01.2020; 10.01.2020; 14-18.05.2020; 26-29.05.2020; 3-4.11.2020; 16-17.11.2020; 14 i 21.04.2021;
- „Student zdolny i mniej zdolny” – 29.01.2020; 20.02.2020; 15-22.01.2021; 19 - 26.02.2021,
- „Jak uczy się mózg” - 24.01.2020; 13.02.2020; 19-26.06.2020; 3-10.02.2021; 12 i 19.04.2021;
- „Moduł umiejętności informatycznych i zarządzania informacją – warsztat” – 18-20.03.2020; 26-28.03.2020; 06-14.04.2020; 07-15.04.2020; 16-20.04.2020; 22-24.04.2020; 19-20.11.2020; 30.04 i 6-7.05.2021;
- „Moduł w zakresie dydaktyki w języku obcym, poziom C1” – 25.11.2019-17.09.2020; 19.11.2019-29.09.2020; 12.2020 - 09.2021,
- „Mentoring/Tutoring” – 22-23.10.2020; 19-20.11.2020; 27-28.05.2021
- „Neuroandragogika” – 2 i 9.12.2020; 4 i 11.12.2020; 29.11. i 6.12.2021
- „Design-thinking” – 08.03.2020; 05-06.05.2020,
- „Moduł umiejętności informatycznych i zarządzania informacją – warsztat” – 23-24.01.2020; 6-8.05.2020; 11-13.05.2020; 13-14 i 20-21.05.2021,
- „Moduł w zakresie dydaktyki w j. obcym – kurs, C1+” – 14-28.09.2020; r.a. 2020/2021; r.a. 2020/2021,
- „Moduł w zakresie dydaktyki w j. obcym - konsultacje indywidualne” – 3 os. w okresie 12.2019-09.2020; 3 os. - r.a.2020/2021; 3 os. - r.a.2020/2021,
- „Szkolenia dla promotorów” – 07-14.05.2020,
- „Szkolenie z zakresu kompetencji międzykulturowych” – 12-13.11.2020.

W ramach Modułu umiejętności informatycznych i zarządzania informacją, na przełomie marca i kwietnia 2020 roku odbyły się szkolenia związane z koniecznością przejścia nauczania w tryb zdalny, tym samym potrzebą przeszkolenia kadry dydaktycznej w zakresie prowadzenia zajęć zdalnych z wykorzystaniem platformy do prowadzenia webinarów + integracja z Moodle. W związku z powyższym zrealizowano szkolenia online wdrażające kadrę dydaktyczną w obsługę platform e learningowych i ich wykorzystania do prowadzenia zajęć synchronicznych i asynchronicznych ze studentami:

- „Prowadzenie zajęć on-line”,
- „Moodle”,
- „Clickmeeting jako narzędzie do prowadzenia nauczania zdalnego”

Uczelnia daje także możliwość doskonalenia się wykładowcom w ramach szkoleń zewnętrznych. Do tej pory wybrani wykładowcy WSB ukończyli takie kursy i szkolenia jak:

- „Kurs moderatorów Design Thinking”,
- „Szkolenie coaching w dydaktyce”,
- „Szkolenia dot. tutoring”,
- „Szkolenie Zarządzanie procesami biznesowymi z syst. ADONIS”,
- „Szkolenie Statystyczna analiza danych wizualizacja informacji z użyciem raportów tabelarycznych i wykresów”,
- „Szkolenie Metodyka projekt. scenariuszy i tworzenia szkoleń e-learning”,
- „Kurs Business English”,
- „Kurs dydaktyki w języku angielskim ATE”,
- „Szkolenie Effective Presentations in English”.

Ponadto, w odpowiedzi na sytuację związaną z pandemią Covid 19, CNTN przeprowadziło w okresie od października do grudnia 2020 r. cykl szkoleń w ok. 40 grupach. Szkolenia były dwuetapowe: I: Podstawy obsługi Microsoft Teams w dydaktyce, II: Szkolenie metodyczne – podstawy metodyki zdalnej w dydaktyce - w dniach 6, 7, 8, 10, 13, 14, 15, 20, 22, 28, 29 października 2020; 12, 15, 19, 26 listopada 2020; 3, 10, 12, 17 grudnia 2020. Ponadto na kanale CNTN YouTube dostępne są pakiety dla wykładowców [\[link; link\]](#), a w każdy weekend działa telefoniczne wsparcie techniczne dla wykładowców.

Od roku akademickiego 2014/2015 w ramach Grupy WSB organizowane są spotkania metodyków i dydaktyków, w ramach których odbywają się warsztaty metodyczne, mające służyć wymianie dobrych praktyk związanych z procesem dydaktycznym oraz dających możliwość poszerzania wiedzy z zakresu metodyki kształcenia. Konferencje te są organizowane holdingowo dla wszystkich metodyków oraz kadry dydaktycznej, która rozwija swoje umiejętności i kompetencje w tym obszarze.

Powszechną praktyką WSB Toruń jest łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową i/lub zawodową. W przypadku kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* szczegółowe informacje na ten temat zawarte są w Załączniku nr 2.4 do raportu samooceny, który zawiera charakterystykę dorobku naukowego, a także doświadczenia i dorobek dydaktycznego wykładowców. Cechą wyróżniającą kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest dobór osób prowadzących zajęcia w oparciu o trzy, łącznie rozpatrywane kryteria: (1) dorobek naukowy, (2) umiejętności i doświadczenie dydaktyczne, (3) doświadczenie praktyczne w zakresie prowadzonych zajęć. Ma to bezpośredni związek z praktycznym profilem kształcenia na kierunku. Podkreślenia wymaga stabilność obsady zajęć dydaktycznych na przestrzeni lat - zmiana osób prowadzących poszczególne zajęcia dokonywana była najczęściej z przyczyn obiektywnych, np. urlopy, emerytura.

W roku akademickim 2022/2023 w proces dydaktyczny na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* włączonych jest 73 osób, w tym 5 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 29 ze stopniem naukowym doktora oraz 39 z tytułem zawodowym magistra, w tym lektorzy.

W proces dydaktyczny na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* włączonych jest wiele osób z bogatym doświadczeniem praktycznym w zakresie omawianej na zajęciach tematyki.

Struktura kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* według dyscyplin naukowych:

dyscyplina tytuł/ stopień naukowy	ogół prowadzących zajęcia					zatrudnieni w uczelni na podstawowym miejscu pracy				
	nauki o bezpieczeństwie	Nauki o polityce i administracji	nauki o zarządzaniu i jakości	pozostałe dyscyplin	razem	nauki o bezpieczeństwie	Nauki o polityce i administracji	nauki o zarządzaniu i jakości	pozostałe dyscyplin	razem
profesor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
dr hab.	2	1	1	1	5	1	1	1	1	4
dr	4	6	3	16	29	2	4	2	7	15
razem	6	7	4	17	34	3	5	3	8	19

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Wydział posiada elektroniczny system Oceny Kadry Dydaktycznej (OKD). Jest to system ankietyzacji, który udostępniany jest studentom za pośrednictwem Extranetu. Każde zajęcia podlegają ocenie za pomocą oceny ilościowej (wystawieniu oceny prowadzącemu zajęcia) oraz jakościowej (możliwość dodania komentarza na temat zajęć). W semestrze letnim 2021/2022 studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w WFiz w Toruniu, ocenili zajęcia na 4,64 w skali 1-5. Średnia ocena wszystkich zajęć dla Uczelni na studiach pierwszego stopnia wyniosła 4,66, co pozwala wnioskować, że studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* oceniają zajęcia na podobnie wysokim poziomie jak studenci pozostałych kierunków. Wyniki są przedmiotem analiz Menedżera kierunku i Władz Wydziału.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział Finansów i Zarządzania WSB w Toruniu utworzony został w 1998 roku. Zajmowane budynki są własnością Założyciela i są użytkowane przez Uczelnię na podstawie umów najmu.

Wydział Finansów i Zarządzania WSB w Toruniu funkcjonuje w połączonych ze sobą budynkach A i B, które zlokalizowane są w centrum miasta, w niedalekim sąsiedztwie przystanków komunikacji miejskiej oraz ważnych arterii komunikacyjnych.

Szczegółowe zestawienie sal wykładowych, laboratoriów oraz ich wyposażenia służącego podnoszeniu jakości kształcenia, w tym na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, ułatwień dla studentów niepełnosprawnych oraz studentów przyjeżdżających z zagranicy zawarto w Załączniku nr 2.5.

W toku zajęć dydaktycznych wykorzystywane są pracownie komputerowe z odpowiednim oprogramowaniem. Przedmioty: Bezpieczeństwo teleinformatyczne i ochrona danych w Internecie, Zarządzanie projektami, Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, Edytory tekstu, Grafika menadżerska i prezentacyjna, odbywają się w laboratoriach ze specjalistycznym oprogramowaniem (m.in. pakiet biurowy Office 365).

W ramach takich przedmiotów, jak np.: Prawo konstytucyjne, Podstawy prawa z elementami prawa cywilnego, studenci mogą wykorzystywać Systemy informacji prawnej Lex i Legalis.

Wykaz przedmiotów wraz z wykorzystywanym oprogramowaniem:

Nazwa przedmiotu	Wykorzystywane oprogramowanie
Zarządzanie projektami	GanttProject, OpenProj, MS Planner
Grafika menadżerska i prezentacyjna	Corel, Adobe, Pakiet Office 365
Edytory tekstu	Pakiet Office 365
Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych	Powódź – symulacyjna gra decyzyjna
Podstawy prawa z elementami prawa cywilnego	Systemy informacji prawnej Lex i Legalis
Prawo konstytucyjne	Systemy informacji prawnej Lex i Legalis

Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych: każde laboratorium komputerowe wyposażone jest w stanowisko specjalnie przygotowane dla osób niedowidzących. Stanowisko takie posiada duży monitor wysokiej rozdzielczości (24 cale), specjalną klawiaturę (m.in. żółte klawisze z czarnymi oznaczeniami) oraz oprogramowanie SuperNova usprawniające korzystanie z komputera osobom niedowidzącym. Stanowisko jest umiejscowione w taki sposób, aby ułatwić korzystanie z niego osobom poruszającym się na wózkach. Na wydziale funkcjonuje Pełnomocnik Kanclerza ds. osób niepełnosprawnych, który diagnozuje potrzeby, wypożycza sprzęt (notebooki, dyktafony, czytniki, itp.) oraz służy wsparciem.

W Uczelni od kilku lat wykorzystuje się nowoczesne technologie informacyjne do wspomagania procesu nauczania i uczenia się. Najczęściej wykorzystywanym rozwiązaniem jest platforma szkoleń elektronicznych Moodle. Dzięki platformie studenci korzystać mogą z ponad 700 e-serwisów stanowiących cenne uzupełnienie zajęć prowadzonych w formie wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń oraz seminariów dyplomowych. Prowadzenie e-serwisów należy do obowiązków każdego wykładowcy. Zasoby edukacyjne umieszczane na platformie wykonane są zarówno w formie plików tekstowych, prezentacji, jak również podręczników wideo. Zamieszczane w serwisach materiały, udostępniane są również studentom na urządzenia przenośne (tablety i smartfony). Kolejnym rozwiązaniem wspomagającym proces dydaktyczny, jest platforma szkoleń elektronicznych w czasie rzeczywistym.

Umożliwia ona transmisje zajęć do sieci Internet, zapewniając aktywne uczestnictwo osobom, które z różnych przyczyn, nie mogły przybyć do siedziby Uczelni. Platforma wykorzystywana jest również w procesie konsultacji sieciowych. Aby zapewnić właściwą obsługę procesu wdrażania metod e-learningowych, Rektor powołał Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania. Do jego zadań należy monitorowanie funkcjonowania projektu e-serwisów, kierowanie procesem okresowych szkoleń wykładowców (jako autorów e-serwisów) oraz studentów – użytkowników wyżej wymienionych rozwiązań. W ramach Centrum funkcjonuje również Zespół Opracowań Multimedialnych, którego głównym zadaniem jest przygotowywanie zaawansowanych technologicznie zasobów edukacyjnych.

System biblioteczno-informacyjny Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu

System biblioteczno-informacyjny WSB w Toruniu tworzy Biblioteka Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, w skład której wchodzi Biblioteka Główna WSB w Toruniu oraz Biblioteka Wydziału Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy (Filia) oraz Biblioteka Wydziału Studiów Stosowanych w Łodzi (Filia).

Księgozbiór biblioteki ma charakter specjalistyczny, jest dostosowany do potrzeb studentów i kadry naukowo-dydaktycznej. Dzięki stałemu śledzeniu rynku wydawniczego oraz zmian w programach nauczania, zbiory cechują się wysokim stopniem przydatności dla czytelników. Przynajmniej raz w roku zasoby wzbogacane są na podstawie zaktualizowanych kart przedmiotów, a wykładowcy zgłaszają do biblioteki konieczność zakupu niezbędnej im do pracy dydaktycznej literatury i czasopism. Zakupy dokonywane są w oparciu o literaturę programową, a także bieżące zamówienia wykładowców i studentów. Pracownicy biblioteki w porozumieniu z Menedżerami kierunków dbają o aktualność księgozbioru, przeprowadzają systematyczną selekcję, biorąc pod uwagę aktualność zbiorów oraz ich poczytność. System informacyjno-biblioteczny jest dostosowany do potrzeb m.in. wynikających z procesu nauczania na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, a polityka gromadzenia zbiorów zmierza do nieustannego wzbogacania ich o nowości. Oprócz zakupów ze środków własnych i pozyskanych z zewnątrz, księgozbiór pozyskuje się z wymiany oraz darów.

Studentom kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* zapewnia się dostęp do literatury przedmiotowej, dostępnej na rynku wydawniczym, a zasoby biblioteczne w pełni zaspokajają ich potrzeby. Biblioteka oprócz wydawnictw zwartych, posiada także bogaty zbiór czasopism naukowych związanych z wieloma zagadnieniami związanymi z szeroko rozumianego obszaru bezpieczeństwa. Czasopisma te są udostępniane do korzystania na miejscu, zaś istotne artykuły są udostępniane studentom do kserowania lub bezpłatnego skanowania. Studenci mają również możliwość odebrania zamówionych w katalogu bibliotecznym książek, w dogodnym dla siebie terminie za pośrednictwem księżkomatów.

Biblioteki podążają za rozwojem technologii i oprócz zbiorów w tradycyjnej formie papierowej oferują czytelnikom książki w formie audiobooków oraz e-booków. Biblioteki oferują także dostęp do czytelni internetowej lbuk.pl i eBookpoint Biblio – polskich serwisów książek elektronicznych oraz zasobów elektronicznych o zasięgu międzynarodowym, gdzie również znajdują się książki oraz czasopisma z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.

Wszystkie bazy elektroniczne dostępne są w sieci komputerowej Uczelni, a ponadto w ramach zainstalowanej sieć HAN (Hidden Automatic Navigator) Bazy dostępne są również dla każdego użytkownika poza Uczelnią.

Doceniając elektroniczne nośniki danych Biblioteki, WSB w Toruniu stale poszerza dostęp do elektronicznych baz danych. Aby zaspokoić rosnące potrzeby współczesnych odbiorców i ich oczekiwania, wciąż uaktualnia się ofertę elektronicznych baz danych – obecnie Biblioteka ma dostęp do baz licencjonowanych, do których opłaciła dostęp, oraz baz dostępnych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki. Posiada również dostęp do cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej Academica, która udostępnia zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej, w tym współczesne książki i czasopisma naukowe z różnych dziedzin wiedzy. Źródła te są cenne ze względu na aktualność i łatwość wyszukiwania informacji.

Opis całego systemu biblioteczno-informacyjnego WSB w Toruniu w tym zasobów bibliotecznych związanych z kierunkiem *bezpieczeństwo wewnętrzne* został przedstawiony w Załączniku nr 2.5.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego

Działania Uczelni zapewniają utrzymanie infrastruktury oraz jej wyposażenia technicznego w stanie umożliwiającym realizację zadań Uczelni, przy jednoczesnym tworzeniu optymalnych warunków pracy wszystkich grup pracowników. W Uczelni corocznie przeprowadza się przegląd zasobów materialnych oraz infrastruktury dydaktycznej oraz informatycznej. Celem przeglądu jest ocena przygotowania obiektów, sal dydaktycznych oraz wyposażenia do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Bieżącemu monitorowaniu podlega system biblioteczny oraz jego zasoby. Biblioteka regularnie weryfikuje bazę dydaktyczną i naukową, szczególnie zasób księgozbioru w oparciu o literaturę podstawową zawartą w kartach przedmiotów oraz o konsultacje z wykładowcami prowadzącymi zajęcia. Ważnym elementem działań doskonalenia systemu bibliotecznego jest proces okresowego sprawdzania przed rozpoczęciem roku akademickiego kart przedmiotów pod kątem dostępności w bibliotece literatury wskazanej przez nauczycieli akademickich, w przypadku stwierdzenia braków podejmowanie są działania mające na celu zakup takich pozycji literaturowych wskazanych w kartach przedmiotów.

Infrastruktura uczelni jest jednym z elementów ocenianych w ramach przeprowadzanego corocznie Badania Atrybutów Marki.

Duże znaczenie, w procesie monitorowania, oceny i doskonaleniu bazy dydaktycznej i naukowej, w tym zasobów biblioteki, mają studenci i absolwenci, którzy podczas Badania Atrybutów Marki (BAM) mogą proponować określone rozwiązania i zwracać uwagę na ważne dla nich kwestie.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

W 2013 roku z inicjatywy bibliotekarzy Grupy WSB została powołana Biblioteka Cyfrowa WSB. W 2020 roku została ona rozbudowana i przekształcona na Bibliotekę Cyfrową Wyższych Szkół Bankowych

i Dolnośląskiej Szkoły Wyższej (BC WSB-DSW). Podstawowym celem BC WSB-DSW jest stworzenie dostępu do zasobów naukowych, dydaktycznych i edukacyjnych Wyższych Szkół Bankowych i Dolnośląskiej Szkoły Wyższej. Zasób Biblioteki tworzą kolekcje czasopism, monografii, materiałów dydaktycznych.

WSB w Toruniu w 2019 r. utworzyła dostępną online Bibliotekę Materiałów Dydaktycznych. Zawiera ona skatalogowane zasoby materiałów dydaktycznych, które powstały w ramach projektów realizowanych w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. Zasób materiałów dydaktycznych tworzą m.in. materiały do zajęć, manuale, filmy dydaktyczne, kontenty, case study, karty przedmiotu itp. Są one udostępnione nauczycielom akademickim w celu wykorzystania w ramach procesu dydaktycznego odbywającego się wyłącznie w WSB w Toruniu.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Cechą wyróżniającą kierunek *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzony w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu, mający profil praktyczny, jest szczególnie intensywna współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Obejmuje ona m.in. konsultację koncepcji kształcenia, efektów uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych oraz doskonalenie całego procesu kształcenia.

Uczelnia podpisała 20 porozumień o współpracy z instytucjami z sektora publicznego i prywatnego. Do najważniejszych partnerów kierunku zaliczyć należy: Urząd Miasta Torunia, Urząd Miasta Bydgoszczy – Wydział Zarządzania Kryzysowego, Urząd Miasta Solec Kujawski, Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy, Straż Miejską w Toruniu, Straż Miejską w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża, Komendę Główną Policji, Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego, 1. Pomorską Brygadę Logistyczną, Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej, Taurus Ochrona, Solid Security, Toruńskie Towarzystwo Fortyfikacyjne, Detectio Group, Stowarzyszenie Dostawców na Rzecz Służb Mundurowych, Fundację „Szturman” Klub Jednostki Wojskowej, CWZS Zawisza Klub Strzelecki, Zakład Karny w Inowrocławiu, Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 2 w Bydgoszczy. Ponadto, WSB w Toruniu intensywnie współpracuje z Kujawsko-Pomorskim Urzędem Celnym, Defenda Detektyw Toruń, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego Delegatura w Gdańsku Wydział Zamiejscowy w Bydgoszczy, Polskim Centrum Analitycznym, Wojskami Obrony Cyberprzestrzeni, Aresztem Śledczym w Bydgoszczy, Zakładem Karnym Bydgoszcz-Fordon (Oddział Zewnętrzny Bydgoszcz-Fordon), Wojskowym Centrum Rekrutacji w Bydgoszczy oraz Toruniu, Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu, Strażą Graniczną w Bydgoszczy.

Formalnym i cyklicznym forum wymiany poglądów i opinii pomiędzy przedstawicielami Uczelni oraz przedstawicielami instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego są posiedzenia Komisji ds. Jakości Kształcenia (JKK). Podczas spotkań komisji Menedżer kierunku prezentuje zaproszonym gościom dane i raporty pozyskane od interesariuszy dotyczące potrzeb rynku pracy, przedstawia realizowany program studiów wraz z propozycjami zmian oferty specjalności i przedmiotów. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wnoszą propozycje i uwagi do programów studiów, opiniują opracowane efekty uczenia się, wskazują na pożądane przez pracodawców kompetencje i umiejętności.

Wśród uczestników spotkań JKK na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są m.in. przedstawiciele poniższych instytucji:

- Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Bydgoszczy
- Komenda Wojewódzkiej PSP w Toruniu
- Zakład Karny w Inowrocławiu
- Placówka Straży Granicznej w Bydgoszczy
- Wydział Zarządzania Kryzysowego, Urząd Miasta w Bydgoszczy
- Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy
- Biuro Obronności i Bezpieczeństwa Publicznego Departament Organizacyjny, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu
- Wydział Ochrony Ludności Urząd Miasta Toruń
- Straż Miejska w Toruniu
- Straż Miejska w Bydgoszczy, Referat Profilaktyki i Prewencji

- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego
- Solid Security
- Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
- Fundacja „Szturman” Klub Jednostki Wojskowej
- Taurus Ochrona
- Pracownia Zrównoważonego Rozwoju.

Najważniejsze ustalenia poczynione podczas kolejnych posiedzeń KJK, a także ich przełożenia na funkcjonowanie kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (analiza obejmuje okres od 2019 r. do 2022 r.) opisano poniżej.

Z uwagi na pandemię COVID-19 w dniu 11 maja 2020 r. zwrócono się do partnerów instytucjonalnych drogą mailową z prośbą o wyrażenie opinii na temat oferty specjalności i programu studiów dla naboru 2021/2022 na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Przedstawiciel Prywatnego Biura Śledczego DETECTIO wskazał potrzebę włączenia do oferty specjalności „detektywistyka i ochrona mienia”. Propozycja ta była przedmiotem oceny w kolejnych latach.

W ramach dyskusji w trakcie zdalnego posiedzenia KJK w dniu 17 lutego 2022 r. omówiono propozycje dwóch specjalności: zarządzanie systemami ratowniczymi oraz resocjalizacja i penitencjarystyka. Uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele PSP i Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Bydgoszcz oraz ZK w Inowrocławiu pozytywnie ustosunkowali się do przedstawionej propozycji. Pracodawcy zwrócili uwagę, aby w ramach przedmiotów realizowanych na specjalności resocjalizacja i penitencjarystyka w treściach programowych ująć tematykę elektronicznego nadzoru oraz psychologicznych aspektów odbywania kary przez osadzonych. Sugestie te zostały uwzględnione.

W ubiegłych latach na bazy analizy rynku oraz informacji pozyskanych z otoczenia społeczno-gospodarczego oferta specjalności na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* została poszerzona o specjalność cyberbezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo danych osobowych i informacji.

Innym wymiarem współdziałania z partnerami instytucjonalnymi jest zapraszanie przedstawicieli tych podmiotów do odbycia spotkań ze studentami w murach Uczelni. Przykładem mogą być wykłady prowadzone m. in. przez przedstawicieli: Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na temat działalności ABW oraz profilaktyki bezpieczeństwa Państwa i obywateli, Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni – poświęcone przybliżeniu studentom zadań Narodowego Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni i możliwości wstąpienia w szeregi nowego rodzaju Sił Zbrojnych RP, 1. Pomorskiej Brygady Logistycznej w Bydgoszczy na temat roli struktur logistycznych Siłach Zbrojnych RP w budowaniu odporności państwa. Na spotkania ze studentami zapraszani są także przedstawiciele współpracujących z kierunkiem instytucji którzy dzielą się swoim zawodowym doświadczeniem. Gośćmi uczelni byli m.in. por. Agnieszka Szatkowska z Zakładu Karnego w Toruniu, Krzysztof Łęcki, Prezes Zarządu Taurus Ochrona.

Ponadto, warto wspomnieć o organizacji wizyt studyjnych w instytucjach partnerskich. Jako przykład można przywołać wizyty studentów *bezpieczeństwa wewnętrznego* w jednostkach ratowniczo-gaśniczych: Szkoły Podoficerskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy i JRG nr 2 w Toruniu, które odbyły się jesienią 2019 roku. W latach 2018-2022 studenci kilkakrotnie odwiedzali także Centrum Zarządzania Kryzysowego w Toruniu oraz Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta w Bydgoszczy, Archiwum Wojskowe w Toruniu. Dzięki współpracy z Okręgowym Inspektoratem Służby

Więziennej studenci mieli okazję zobaczyć, jak wygląda służba w regionalnych jednostkach penitencjarnych – aresztach śledczych w Toruniu (obecnie Oddział Zewnętrzny) i Bydgoszczy.

Celem zrealizowanych wizyt studyjnych było nie tylko poznanie instytucji związanych z kierunkiem studiów i zrozumienie sposobu funkcjonowania placówek, ale także zachęcenie studentów do odbywania praktyk studenckich w instytucjach partnerskich. W tym miejscu należy podkreślić, że praktyki zawodowe to jeden z bardzo istotnych elementów współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Administracyjną obsługą tego procesu zajmuje się Biuro Karier.

Bardzo ważnym elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest powierzenie pracownikom instytucji partnerskich prowadzenia zajęć na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, przede wszystkim w zamiarze zapewnienia odpowiedniego stopnia praktyczności nauczania. W latach akademickich 2021/2022 oraz 2022/2023 następujące zajęcia prowadzili pracownicy z przedsiębiorstw/ instytucji:

- przedmiot: struktura organizacyjna, wyposażenie i uzbrojenie Sił Zbrojnych RP - Dowódca. 1 Pomorskiej Brygady Logistycznej,
- przedmioty: prawo karne - adwokat, Sędzia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Toruniu (aktualnie pełni funkcję przewodniczącego tego sądu),
- przedmiot: Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów - dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego UM Bydgoszcz,
- przedmiot: zwalczanie terroryzmu – major Straży Granicznej,
- przedmiot: zarządzanie w sytuacjach kryzysowych – wieloletni pracownik administracji samorządowej,
- przedmiot: archiwizowanie i przechowywanie dokumentów – dyrektor Archiwum Wojskowego w Toruniu,
- przedmiot: bezpieczeństwo w ruchu drogowym, komunikacji i transporcie (wykład) – funkcjonariusz Policji; wykładowca WSP w Szczytnie,
- przedmiot: bezpieczeństwo w ruchu drogowym, komunikacji i transporcie (ćwiczenia) – funkcjonariusz Policji; stały członek komisji organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego przy PMT, z-ca Naczelnika Wydziału Organizacyjnego Straży Miejskiej w Toruniu,
- przedmiot: Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów - Komendant w Straż Miejska w Toruniu,
- przedmiot: przesłuchanie, oględziny, legitymowanie, postępowanie na miejscu zdarzenia – funkcjonariusz Policji,
- przedmiot: gry decyzyjne – ds. obrony cywilnej, obronnych, OSP, zarządzania kryzysowego w UG Chełmża,
- przedmiot: wybrane rodzaje przestępczości - prokurator w stanie spoczynku, wykładowca Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury,
- przedmiot: aspekty prawne i kryminalistyczne badania dokumentów - wieloletni pracownik Policji, Naczelnik Wydziału do walki z Przestępczością Gospodarczą Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy, biegły sądowy przy Sądzie Okręgowym w Toruniu w zakresie legalności rozpowszechniania filmów i ochrony praw autorskich
- przedmiot: psychologia bezpieczeństwa - zastępca Komendanta Straży Miejskiej w Toruniu,
- przedmiot: służby ratownicze i krajowy system ratowniczo-gaśniczy – strażak Państwowej Straży Pożarnej,
- przedmiot: taktyka i technika interwencji z elementami samoobrony - trener funkcjonariuszy oddziału konwojowego KWP w Bydgoszczy,

- przedmiot: badania kryminalistyczne - funkcjonariusz Wydziału Techniki Kryminalistycznej KMP Bydgoszcz,
- przedmiot: bezpieczeństwo teleinformatyczne i ochrona danych w Internecie – IT project manager
- przedmiot: zarządzanie projektami – trener biznesu,
- przedmiot: bezpieczeństwo w ruchu drogowym, komunikacji i transporcie - Członek Zespołu Edukacyjnego Polskiej Izby Ubezpieczeń dla Wydziałów PG Komend Wojewódzkich Policji w zakresie przestępczości ubezpieczeniowej,
- przedmioty: taktyka wojskowa, współczesne konflikty zbrojne – emerytowany oficer WP; 10 pułku lotnictwa myśliwskiego w Łasku; służba w dowództwie 1 KOP Warszawa,
- przedmiot: bezpieczeństwo społeczne – pracownik Instytutu Dyskursu i Dialogu,
- przedmiot: Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych – wieloletnia funkcjonariusz Policji, była V-ce Prezes Pomorskiego Biura Inspektorów Danych Osobowych,
- przedmiot: udzielanie pierwszej pomocy – ratownik medyczna,
- przedmiot: przymus bezpośredni i użycie broni palnej - zastępca kierownika działu ochrony KW Inowrocław,
- przedmiot: powszechny obowiązek obrony – zastępca dowódcy 8 Brygady WOT,
- przedmiot: wybrane zagadnienia psychologii sądowej- zaprzysiężona biegła sądowa z dziedziny psychologii.

Za kontakt z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego odpowiada Menedżer kierunku, we współpracy z pracownikami Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy z Biznesem – Biuro Karier, które na bieżąco dokumentuje efekty współpracy z biznesem (notatki ze spotkań i wizyt, protokoły z posiedzeń komisji, wykazy podpisanych porozumień w sprawie praktyk, umów stażowych itp.). Cyklicznie, na koniec roku akademickiego, na podstawie zebranych informacji Dyrektor CRKiWB wspólnie z Menedżerami kierunków dokonują weryfikacji listy partnerów współpracujących z uczelnią i sporządzają wewnętrzny raport ze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Biuro Karier analizuje jakość realnej współpracy wyrażanej aktywnością podmiotów i instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w różnych obszarach działalności. W szczególności uwzględnia się aktywność danego podmiotu w zakresie: organizacji praktyk zawodowych, staży unijnych, wizyt studyjnych, realizowanych zajęć dydaktycznych przez praktyków, incydentalnych spotkań z praktykiem, udziału w Komisjach ds. Jakości Kształcenia, prowadzenia warsztatów dla studentów i korzystania z portalu pośrednictwa pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie WSB w Toruniu jest jednym z kierunków rozwoju Uczelni, mającym swoje podstawy w zglobalizowanym świecie. Dlatego też kontakty z instytucjami międzynarodowymi są obecnie wyznacznikiem rozwoju Uczelni, wpływającym na podnoszenie jakości jej działań we wszystkich obszarach aktywności, transfer i generowanie wiedzy, podwyższenie kompetencji międzynarodowych pracowników, doskonalenie procedur edukacyjnych, podnoszenie jakości kształcenia oraz możliwość zwiększenia liczby studentów z zagranicy.

Dostrzega się coraz większą rolę kompetencji międzynarodowych na rynku pracy, z czym z kolei wiąże się potrzeba kształtowania tzw. miękkich kompetencji. W związku z powyższym wśród priorytetów WSB w Toruniu wymienić należy:

- wzmocnienie wizerunku Uczelni jako międzynarodowej i rozpoznawalnej instytucji na mapie szkolnictwa wyższego,
- transfer i generowanie wiedzy we współpracy z zagranicznymi partnerami,
- zwiększenie liczby studentów z zagranicy,
- zwiększenie liczby wykładowców z zagranicy,
- podniesienie kompetencji międzynarodowych pracowników i studentów.

WSB to Uczelnia, która współpracuje z ponad 20 uczelniami partnerskimi z całego świata (Załącznik nr 3.13). Wśród zagranicznych uczelni i instytucji, z którymi od 2014 r. WSB w Toruniu z powodzeniem realizuje współpracę w ramach Programu Erasmus+, w szczególności wymienić należy:

- Haute Ecole de la Province de Liege – Belgia,
- Telecom Ecole de Management, Paryż – Francja,
- Universidad de Santiago de Compostela – Hiszpania,
- De Haagse Hogeschool – Holandia,
- SRH Hochschule Berlin – Niemcy,
- Instituto Politecnico de Braganca – Portugalia,
- University of Economics, Bratysława – Słowacja,
- University of Modena and Reggio Emilia – Włochy,
- Dogus University, Istambul – Turcja.

Strategicznym partnerem zagranicznym Grupy Wyższych Szkół Bankowych jest amerykańska uczelnia Franklin University (Columbus, Ohio). Współpraca z Uczelnią tą ma wielopłaszczyznowy charakter. Jeden z kluczowych jej wymiarów dotyczy transferu *know-how* w zakresie nowoczesnych metod zarządzania w szkolnictwie wyższym, w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi oraz jakością. W ramach tych działań odbywają się cykliczne wizyty studyjne władz dydaktycznych oraz szkolenia metodyków i pracowników dydaktycznych m.in. w zakresie metodyki kształcenia na odległość. Warty podkreślenia punktem współpracy obu Uczelni jest dwuletni program *Master of Business Administration*. Franklin University może poszczycić się wieloletnim doświadczeniem w zakresie kształcenia osób aktywnych zawodowo, a co za tym idzie dostosowywaniem programów nauczania do potrzeb studentów, zmian cywilizacyjnych oraz wymogów rynku pracy.

W przypadku kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* koncepcja kształcenia uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe m.in. Franklin University w Columbus (USA) (praktyczność studiów i nowoczesne metody dydaktyczne, system zarządzania jakością kształcenia, menedżerowie

kierunków, rubrics), zaś powiązanie praktyk z pracą dyplomową to efekt współpracy Uczelni w Windesheim University w Zwolle (Holandia).

W WSB w Toruniu powołany został także Pełnomocnik Rektora ds. programu Erasmus+, który pełni rolę pierwszego kontaktu w zakresie Programu. Do jego głównych obowiązków należy m.in.: organizowanie rekrutacji do Programu Erasmus+ wśród studentów i pracowników Uczelni, kompleksowa obsługa uczestników wyjeżdżających i przyjeżdżających, redagowanie materiałów informacyjnych czy utrzymywanie relacji z uczelnianymi partnerami programu. Za koordynację działań w zakresie opieki nad studentami z zagranicy odpowiada jeden z Prodziekanów, który dodatkowo wspomagany jest przez oddelegowanego do tych obowiązków pracownika Dziekanatu.

Działalność informacyjna w obszarze umiędzynarodowienia jest jedną z najważniejszych aktywności w tym procesie. Oprócz możliwości kontaktu z osobami odpowiedzialnymi za sprawy międzynarodowe na Wydziale, studenci mają także stały dostęp do aktualnych informacji nt. Programu Erasmus+, które znajdują się, zarówno na stronie WWW Uczelni [[link](#)], jak i w systemie Extranet. Co roku aktualizowany jest również poradnik Start-up, opracowany w dwóch wersjach językowych, który następnie udostępniany jest studentom w Extranecie. W nim też prezentowane są informacje nt. możliwości studiowania za granicą. Informacje w tym zakresie przekazywane są także studentom Wydziału podczas spotkań Dziekana Wydziału ze starostami grup, w trakcie spotkań z Samorządem Studenckim oraz podczas odbywających się raz w semestrze spotkań grona dziekańskiego ze wszystkimi studentami Wydziału.

Myśląc o umiędzynarodowieniu Uczelni, Wydział podjął również działania w zakresie przygotowania infrastruktury i poszczególnych jednostek administracyjnych do przyjmowania wykładowców i studentów z zagranicy. Wszystkie tablice informacyjne, semafony kierunkowe i oznaczenia biur wraz ze stanowiskami służbowymi przygotowane są w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej. W Bibliotece dokonano inwentaryzacji zasobów bibliotecznych pod względem dostępności literatury w języku angielskim, zakupiono nowe publikacje, które wzbogaciły księgozbiór. Katalog biblioteczny posiada wersję anglojęzyczną, a studenci za pośrednictwem swojego konta bibliotecznego mają dostęp do elektronicznych baz naukowych o zasięgu międzynarodowym. Oddelegowano pracownika Biblioteki do obsługi wykładowców i studentów z zagranicy, a także zadbano o to, żeby strona WWW Biblioteki oraz materiały informacyjno-promocyjne nt. jednostki przygotowane zostały w języku angielskim [[link](#)]. Podobne działania miały miejsce w Biurze Karier. Zarówno cała dokumentacja związana z praktykami, jak i materiały informacyjne nt. jednostki zostały przetłumaczone na język angielski, zaś do kontaktów ze studentami z zagranicy oddelegowany został dedykowany pracownik. W Dziekanacie, do obsługi wykładowców i studentów z zagranicy został oddelegowany dedykowany pracownik, przetłumaczona została cała dokumentacja związana z tokiem studiów oraz wprowadzono stałe dyżury dla studentów z zagranicy. Określono także kalendarz spotkań informacyjnych ze studentami z zagranicy, których celem było przekazanie wszystkich niezbędnych informacji nt. organizacji kształcenia na wydziale toruńskim. Dodatkowo personel administracyjny, w tym pracownicy portierni, przeszli kurs języka angielskiego na poziomie podstawowym, co z kolei miało na celu pomoc w sprawnym przemieszczaniu się obcokrajowców po Wydziale.

W ramach kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* prowadzonych w języku polskim studenci mają możliwość doskonalenia swoich umiejętności językowych w ramach przedmiotu język obcy.

Mając na uwadze potrzebę zapewnienia studentom specjalistycznego słownictwa w języku angielskim, na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* w programie studiów został wprowadzony przedmiot w module kształcenia kierunkowego: *Concepts of European Integration* (12h e-learning III sem.).

Efekty uczenia się języków obcych realizowane są przede wszystkim w formie lektoratu języka obcego. Wymagane kompetencje językowe weryfikowane są za pomocą różnorodnych metod, głównie w formie ustnej, podczas zajęć kontaktowych (dialogi, dyskusje, prezentacje) oraz w formie pisemnej (testy, formy pisemne), jak również, w przypadku języka angielskiego oraz niemieckiego, poprzez międzynarodowy certyfikat językowy:

TOEIC (*Test of English for International Communication*) - język angielski,

WiDaF (*Deutsch als Fremdsprache in der Wirtschaft*) – język niemiecki.

Będąc akredytowanym centrum egzaminacyjne ETS Global WSB daje studentom możliwość uzyskania ww. certyfikatów nie tylko na koniec nauki języka obcego, ale także w trakcie trwania studiów, np. co semestr, aby studenci mogli sprawdzić zwiększenie kompetencji językowych.

Jednocześnie, studenci WFiZ WSB w Toruniu, którzy chcieliby podnieść swoje kompetencje z języka obcego, mają możliwość dodatkowego korzystania z materiałów do samodzielnej pracy, które dedykowane są dla danego języka. Zasoby te, znajdują się na platformie Moodle i udostępniane są studentom po uprzednim kontakcie z Centrum Językowym. Dodatkowo, aby wzmocnić możliwość nauki języków obecnych wśród studentów Wydziału w Toruniu, każdy z lektorów pełni dyżury dla swoich grup i jest dla nich wsparciem merytorycznym.

Istotnym aspektem umiędzynarodowienia WSB w Toruniu jest wymiana studentów i kadry. Aktywność ta odbywa się przede wszystkim w ramach Programu Erasmus+, poprzez który Uczelnia realizuje następujące mobilności studentów i pracowników:

studia zagraniczne – studenci WSB mają możliwość odbycia części studiów za granicą w jednej z uczelni partnerskich (semestr lub rok), co jest odnotowane w dokumentacji toku studiów. Z tej oferty w latach 2014-2021 skorzystało 31 osób,

praktyki zagraniczne – studenci WSB w Toruniu mają możliwość odbycia trwającej od 3 do 12 miesięcy praktyki zagranicznej w wybranym państwie UE. W latach 2014–2021 z możliwości wyjazdu na praktyki w ramach programu Erasmus+ skorzystało 28 studentów,

mobilność kadry WSB w Toruniu:

wyjazdy kadry dydaktycznej - trwają zwykle kilka dni, w czasie których nauczyciele akademicki przeprowadzają minimum 8 godzin zajęć dydaktycznych zgodnie z wytycznymi programu Erasmus+. W latach 2014-2021 z możliwości tej skorzystało 14 wykładowców,

wyjazdy kadry administracyjnej - trwają kilka dni, podczas których pracownicy zapoznają się z organizacją interesujących ich obszarów funkcjonowania uczelni zagranicznych z terenu UE, a także USA (np. Biblioteka, Biuro Karier, Biuro Rekrutacji, Dziekanat), często przenosząc dobre praktyki na grunt WSB. W latach 2014-2021 odbyło się 16 takich wyjazdów.

Możliwość zagranicznych staży daje studentom kolejny projekt współfinansowany ze środków UE pn. „Zintegrowany program Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu na rzecz rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego”. W celu zorganizowania wyjazdów stażowych do USA Uczelnia podpisała porozumienie

o współpracy z Cultural Vistas [\[link\]](#) amerykańską organizacją pośredniczącą w przygotowaniu wyjazdów na praktyki i staże. W styczniu 2020 r. przeprowadzona została rekrutacja studentów, w efekcie której wyłoniono dwoje pierwszych uczestników staży. Ze względu na pandemię i brak możliwości wylotu do USA, realizacja tego zadania została przełożona na lata 2022 i 2023.

Monitorowanie i ocena umiędzynarodowienia WSB w Toruniu jest procesem, na który składają się różne działania. Pierwszym narzędziem jest Badanie Atrybutów Marki (BAM). W 2020 roku przeprowadzono BAM Korona 2020 poświęcone ocenie kształcenia i obsługi zdalnej dla WFIZ WSB w Toruniu. Studenci Uczelni, w tym studenci z zagranicy oceniali jakość realizowanych zajęć, narzędzia oraz działania informacyjne prowadzone przez Wydział, jak również działalność jednostek obsługowych w dobie pandemii. Z kolei we wcześniejszych okresach BAM-y oprócz pytań do studentów z zagranicy nt. ich oceny studiów, oferty programowej, pracy wykładowców czy infrastruktury, dotyczyły także oceny obszaru współpracy z zagranicą i atrakcyjności oferty wyjazdów zagranicznych, dostępności do informacji nt. możliwości wyjazdów zagranicznych czy samej obsługi studentów i szybkości reakcji na sprawę oraz zakresu i jakości udzielanych odpowiedzi.

Na podstawie wyników BAM oraz w efekcie bezpośrednich kontaktów ze studentami, Uczelnia opracowała strategię umiędzynarodowienia, zaś Wydział - program działań związanych z umiędzynarodowieniem WFIZ WSB w Toruniu, którego wdrażanie, ze względu na pandemię COVID-19 zostało czasowo wstrzymane. Jednak zgodnie z planami, wraz z powrotem w mury Uczelni, aktywność w tych obszarach będzie na nowo podejmowana.

Istotnym elementem strategii umiędzynarodowienia WSB w Toruniu w latach 2019-2023 jest realizacja dwóch projektów, finansowanych w ramach funduszy pozyskanych w konkursach NAWA. Pierwszym z nich jest Program Welcome to Poland, zainicjowany w 2019 roku, którego głównym celem jest zwiększanie gotowości instytucjonalnej Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu do obsługi studentów zagranicznych, ale również podnoszenie kompetencji kadry związanej z obsługą studentów zagranicznych (m.in. szkolenia kompetencji językowych i międzykulturowych), rozwijania działań związanych z internacjonalizacją „w domu” (kurs języka polskiego dla studentów zagranicznych) oraz przygotowanie uczelni do przyjmowania gości zagranicznych. Z kolei drugi projekt związany jest z uruchomieniem na wydziale toruńskim i bydgoskim jednostek administracyjnych pod nazwą Welcome Center (działają od 2021 r.). Welcome Center zajmuje się szeroko rozumianą obsługą i adaptacją studentów zagranicznych, a także wykładowców i gości zagranicznych. Ponadto jednostki aktywnie współuczestniczą w procesie umiędzynarodowienia uczelni, a także podejmują działania na rzecz szerzenia wiedzy dot. międzykulturowości (m.in. poprzez organizację cyklicznych eventów okolicznościowych, np. Welcome Week, Christmas Day).

Na Wydziale w Toruniu, w programie działań związanych z umiędzynarodowieniem, aktywność skoncentrowana została na dwóch obszarach: na informacji i integracji. W pierwszym z nich zakłada się powołanie Ambasadorów Studentów Międzynarodowych, którymi mają być studenci z polskojęzycznych kierunków studiów. Ich zadaniem będzie m.in. opieka nad grupami studentów z zagranicy, w tym m.in. udzielanie im pomocy w sprawach bieżących, związanych z pobytem w Toruniu, wsparcia w sprawach związanych ze studiowaniem na Wydziale oraz włączaniu w życie Wydziału. W ramach aktywności międzynarodowych jednostki powołany zostanie także zespół ds. umiędzynarodowienia, w skład którego oprócz Prodziekana odpowiedzialnego za umiędzynarodowienie, wejdą także pracownicy nowej jednostki Welcome Center oraz Menedżerowie kierunków, na których

studiują studenci z zagranicy. Celem zespołu będzie wypracowywanie rozwiązań w zakresie sposobów skutecznej informacji i integracji studentów z zagranicy czy określania kalendarza aktywności międzynarodowej Wydziału. Z kolei w obszarze działań integracyjnych organizowane będą takie wydarzenia, jak: Welcome Week, Chrstmas Day, wycieczki i spotkania studenckie.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Film nt. studentów z zagranicy studiujących w WSB Toruń [\[link\]](#)

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

WSB w Toruniu udziela studentom pomocy materialnej oraz wsparcia w rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym. Wsparcie studentów jest systematyczne i ma charakter stały, wykorzystując przy tym najnowsze technologie. Głównym narzędziem służącym do ułatwienia studentom uczenia się i przekazywania informacji na temat dostępnych form wsparcia, jest Extranet oraz aplikacja mobilna.

W Uczelni obowiązuje Regulamin świadczeń dla studentów Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, wprowadzony Zarządzeniem Rektora [\[link\]](#). Określa on sposób ustalania wysokości świadczeń, szczegółowe kryteria i tryb ich przyznawania, sposób wypłacania świadczeń, dokumentowanie sytuacji materialnej oraz tryb powoływania i skład komisji stypendialnej i odwoławczej dla studentów Uczelni. Świadczenia pomocy materialnej przysługują studentom na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich, jednak nie dłużej niż przez okres 6 lat. Studenci WSB w Toruniu mogą korzystać z określonych form wsparcia, na które składa się stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów, zapomogi oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia naukowe.

Na Wydziale w Toruniu, według stanu na 02.12.2022r. zarejestrowanych jest 116 studentów z niepełnosprawnościami o różnym stopniu i kategorii niepełnosprawności, w tym 3 studentów na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Uczelnia zapewnia tym osobom stały i zróżnicowany dostęp do udogodnień i wsparcia w procesie kształcenia. Mogą one skorzystać zarówno ze wsparcia finansowego, jak i rozwiązań organizacyjnych i infrastrukturalnych. Studenci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności mogą korzystać ze specjalnego stypendium dla osób niepełnosprawnych. W roku 2022 z wsparcia z tego tytułu na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* skorzystały 3 osoby.

W celu dodatkowego wsparcia osób niepełnosprawnych studiujących na Wydziale powołany został pełnomocnik kanclerza ds. osób niepełnosprawnych, którym jest pracownik Dziekanatu. Ponadto utworzone zostało Biuro Obsługi Osób z Niepełnosprawnościami.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że kadra administracyjna i dydaktyczna Wydziału uczestniczy w szkoleniach podnoszących kompetencje i świadomość w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi m.in. w kursie języka migowego, kurs „student z niepełnosprawnością w środowisku akademickim”.

Innym wsparciem dla osób niepełnosprawnych jest system informacyjno-biblioteczny Uczelni, który dostosowany został do osób z niepełnosprawnością. W Bibliotece dostępne są stanowiska komputerowe przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami, ze specjalnymi, regulowanymi blatami i specjalnymi krzesłami. Stanowiska takie posiadają duże monitory wysokiej rozdzielczości (24 cale), specjalne klawiatury, trackballe, linijkę brajlowską oraz syntezytor mowy Ivona. Studenci mogą także korzystać z bezpłatnej, uczelnianej wypożyczalni sprzętu i urządzeń ułatwiających lub umożliwiających naukę osobom z niepełnosprawnościami (laptopy, tablety, dyktafony), z literatury specjalistycznej i naukowej w wersji uwzględniającej potrzeby osób niepełnosprawnych.

Uczelnia od 01.03.2020 do 28.02.2022 r. realizowała także projekt pt. „WSB w Toruniu - uczelnia przyjazna osobom z niepełnosprawnościami”, którego celem jest osiągnięcie modelu uczelni dostępnej, obejmującego wsparcie zmian organizacyjnych oraz podniesienie świadomości i kompetencji kadry dydaktycznej i kadry administracyjnej WSB w zakresie niepełnosprawności.

W Uczelni obowiązuje rozbudowany system motywowania studentów do nauki, czyli program VIS (ang. *Very Important Student*), w ramach którego podstawą jest system stypendiów naukowych finansowanych ze środków własnych Uczelni oraz środków zewnętrznych. Dodatkowo, bardzo dobre wyniki w nauce stanowią podstawę kwalifikacji do wyjazdów na praktyki zagraniczne oraz studia w uczelniach partnerskich.

Na WFIZ w Toruniu funkcjonuje 6 kół naukowych, m.in. Koło Naukowe Ubezpieczeń, Koło Naukowe Praktyki Prawa, Koło Naukowe Rachunkowości, a także Koło Naukowe Aloha, Koło Naukowe VisMaior. W pracach kół naukowych biorą udział zarówno studenci, jak i nauczyciele akademicy. Działalność kół to bezpośrednie spotkania ich członków, na które zapraszani są naukowcy, przedsiębiorcy, pracownicy Uczelni. Członkowie kół mają także możliwość czynnego udziału w konferencjach, seminariach czy specjalistycznych warsztatach. Uczelnia zapewnia też potrzebne wsparcie finansowe przy wyjazdach na konferencje naukowe oraz wizyty studyjne w przedsiębiorstwach.

Wydział WFIZ WSB w Toruniu przywiązuje dużą wagę do rozwoju działalności naukowej studentów i upowszechniania ich dorobku naukowego. Studenci mają możliwość publikacji swoich artykułów w Studenckim Czasopiśmie Naukowym WSB w Toruniu oraz aktywnego uczestniczenia w konferencjach naukowych.

WSB w Toruniu jest Uczelnią, która posiada rozszerzoną Kartę Erasmus+. Oznacza to, że studenci mogą ubiegać się o staż lub praktyki, w takich państwach jak: Belgia, Czechy, Francja, Hiszpania, Niemcy, Portugalia, Słowacja, Turcja czy Włochy, a tym samym zdobywać doświadczenie naukowe, zawodowe oraz pogłębiać znajomość języków obcych. Nasi studenci niezbędne wsparcie w tym zakresie otrzymują od Pełnomocnika Rektora ds. Erasmus, który pełni rolę pierwszego kontaktu w zakresie Programu, którego rola opisana została szerzej w Kryterium 7.

Rozwój zawodowy studentów wspierany jest także przez Centrum Rozwoju Kariery i Współpracy (CRKiW), które zajmuje się organizacją oraz koordynacją praktyk zawodowych, ale także wspiera studentów w ich rozwoju zawodowym i w zakresie pośrednictwa pracy. W ramach doradztwa zawodowego, które ma na celu pomoc studentom w poszukiwaniu pracy, w przekwalifikowaniu się, zmianie pracy, a także aktywizacji po dłuższej przerwie, studenci mogą przygotować profesjonalne, dopasowane dokumenty aplikacyjne, trenować rozmowy kwalifikacyjne oraz mogą wykonać badania testy kompetencyjne i zdiagnozować własny potencjał zawodowy. W ramach doradztwa indywidualnego mogą również przygotować z doradcą Indywidualny Plan Działania (IPD) w ramach ścieżki zawodowej oraz edukacyjno-zawodowej. W tych działaniach Uczelnia współpracuje m.in. z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy. Studenci mają też okazję uczestniczyć w szkoleniach organizowanych przez pracodawców, które połączone są z procesem rekrutacyjnym do firm. Działania takie zostały już zrealizowane m.in. wspólnie z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wojskami Obrony Cyberprzestrzeni, Zakładem Karnym w Bydgoszczy-Fordonie. Ponadto Uczelnia od 2007 roku, w porozumieniu z biurami karier innych uczelni organizuje największe Targi Pracy w regionie. Podczas tegorocznego wydarzenia wśród blisko 80 wystawców znalazło się kilkanaście instytucji publicznych reprezentujących służby wojskowe i cywilne (policja, wojsko, służba więzienna).

We współpracy z przedsiębiorcami Biuro Karier organizuje od kilku do kilkunastu szkoleń rocznie. W okresie przed pandemią, do roku 2019, w ramach doradztwa w zakresie przedsiębiorczości studenci odbywali indywidualne konsultacje w zakresie zakładania działalności gospodarczej, tworzenia

biznesplanu i możliwości uzyskania wsparcia finansowego. W cyklu „Akademia przedsiębiorczości” realizowanym w ramach projektu „Profesjonalne Biuro Karier kluczem do zwiększenia konkurencyjności studentów WSB w Toruniu na rynku pracy”, studenci skorzystali z cyklu warsztatów i szkoleń m.in. na temat negocjacji w biznesie, pracy z modelem Business Canvas, zarządzania projektami metodą Design Thinking, skutecznej promocji firmy i pozycjonowania produktów w Internecie, źródeł dofinansowania działalności gospodarczej, zarządzania stresem i kontrolą emocji, sposobów redukcji stresu – technik relaksacyjnych, personal branding, networkingu i budowania sieci kontaktów.

CRKiW świadczy również usługi pośrednictwa pracy – WSB w Toruniu jest wpisana do rejestru agencji zatrudnienia pod nr. 144. Działalność ta pozwala na gromadzenie i przekazywanie studentom i absolwentom aktualnych ofert pracy, staży i praktyk. Każdego roku z usług pośrednictwa korzysta ponad 200 pracodawców, co pozwala na publikacje kilkuset ofert rocznie. Okres pandemii, to zauważalne pogorszenie sytuacji na rynku pracy (w roku 2020 ok. 75% mniej ofert niż w latach poprzednich), ale od roku 2021 sytuacja na lokalnym rynku pracy znacznie się polepszyła, co przejawiało się w zwiększonej liczbie ofert pracy i staży.

WSB w Toruniu realizuje również szereg projektów szkoleniowych, kompetencyjnych i stażowych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. W ostatnich 6 latach uczelnia zakończyła lub nadal realizuje 9 projektów adresowanych do studentów, z czego 4 skierowane były lub są do studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* (Załącznik nr 3.14).

Kadra akademicka WSB jest dla studentów dostępna – godziny konsultacji oraz dane kontaktowe do wykładowców dostępne są w systemie Extranet. Obsługa administracyjna zapewniana jest zarówno dla studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Dziekanat, Biuro Karier, Dział Obsługi Finansowej Studenta, Biblioteka, jak również grono dziekańskie pełnią swoje stałe dyżury, które publikowane są na stronie WWW Wydziału, jak również w Extranecie. Studenci mogą załatwić większość bieżących spraw online oraz dodatkowo uzyskać pomoc u Menedżera kierunku.

W związku z pandemią i przejściem Uczelni na prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (*blended learning*) studentom zorganizowane zostały szkolenia przygotowujące do udziału w tych zajęciach, zaś CNTN przygotował filmy instruktażowe [\[link\]](#) oraz pełni stałe dyżury mające na celu szybkie i sprawne rozwiązywanie problemów technicznych występujących podczas zajęć. Także grono dziekańskie, podczas spotkań ze studentami informowało m.in. nt. zasad organizacji dydaktyki w systemie zdalnym, organizacji sesji egzaminacyjnych i egzaminów dyplomowych online, wsparcia dla studentów w związku z narzędziem MS Teams oraz pracy jednostek administracyjnych w dobie pandemii. Dodatkowo, aby sprawnie rozwiązywać sprawy bieżące studentów Wydział zakupił nową centralę telefoniczną i system Infolinii oraz wrzutnię zewnętrzną na dokumenty, zaś Biblioteka wyposażona została w książkomat.

Uczelnia zapewnia materialne i pozamaterialne wsparcie dla Samorządu Studentów. Istotnym elementem wspierania studentów i monitorowania ich potrzeb jest systematyczna komunikacja władz dziekańskich z Samorządem Studenckim. Odbywa się ona poprzez stałe spotkania z zarządem Samorządu Studentów oraz konsultowaniem działań władz Wydziału z bezpośrednio zainteresowanymi. Reprezentanci studentów są także w Radzie Akademickiej i mają realny wpływ na program studiów, regulamin studiów czy warunki studiowania.

Dodatkową formą nabywania kompetencji społecznych przez Samorząd Studencki, aktywnie wspieraną przez Władze Uczelni i Wydziału, jest finansowanie szkoleń dla jej działaczy („Skuteczny samorząd”) czy udziału w ogólnopolskich organizacjach studenckich. Wydział umożliwia także studentom realizację staży związanych z kierunkiem studiów (w ramach projektu Zintegrowany program Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu na rzecz rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego). Samorząd Studentów we współpracy z Uczelnią umożliwia także studentom zaangażowanie się w różnego rodzaju działalność społeczną m.in. honorowe krwiodawstwo, DKMS, udział w Szlachetnej Paczce czy zbiórce na rzecz lokalnego schroniska.

Samorząd Wydziału w Toruniu posiada także własne pomieszczenie oraz dysponuje możliwością nieodpłatnego użytkowania infrastruktury Wydziału. Może również korzystać ze wsparcia działu marketingu WSB przy promocji swoich wydarzeń.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy dostępnych form wsparcia studentów w procesie uczenia się w ramach corocznie organizowanego Badania Atrybutów Marki. Cykliczność, szeroki zakres badania oraz możliwość porównania wyników do innych uczelni z grupy WSB pozwala bardzo szybko reagować na negatywne uwagi dotyczące systemu wsparcia oraz tenże system doskonalić. Przykładem podjętego działania doskonalącego w ostatnim czasie było wprowadzenie aplikacji mobilnej umożliwiającej dostęp do funkcji Extranetu również za pomocą urządzeń mobilnych. BAM obejmuje m.in. takie obszary jak: platforma e-learningowa, Extranet, aplikacja mobilna, organizacja studiów, Dziekanat, obsługa finansowa i stypendialna, Biuro Karier oraz Samorząd i organizacje studenckie. Także w dobie pandemii WSB nie zrezygnowała z tego narzędzia monitorując pracy Wydziału, kadry dydaktycznej i jednostek administracyjnych po przejściu na nauczanie i funkcjonowanie online.

W WSB w Toruniu obowiązuje system rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów. Opisany jest on w Procedurze nadzoru nad usługą niezgodną, której celem jest identyfikacja niezgodności w realizacji usługi edukacyjnej w stosunku do wymagań studenta i wewnętrznych standardów oraz ustalenie sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia niezgodności w realizacji usługi edukacyjnej (Załącznik nr 3.15).

W Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu funkcjonują następujące organy odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg zarówno ze strony studentów, jak i nauczycieli akademickich:

- Wydziałowa komisja dyscyplinarna,
- Uczelniana komisja dyscyplinarna,
- Rzecznik dyscyplinarny ds. Studentów,
- Komisja dyscyplinarna nauczycieli akademickich,
- Rzecznik dyscyplinarny nauczycieli akademickich.

WSB realizuje również politykę antykorupcyjną, która jest zbiorem zasad i standardów mających na celu zapobieganie łamaniu obowiązujących regulacji w tym obszarze [\[link\]](#).

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów
-----	---	---

	wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Badanie Atrybutów Marki – to kompleksowe badanie uwzględniające m.in. wszechstronną ocenę systemu wsparcia obejmującego aspekty takie, jak: platforma e-learningowa, organizacja studiów, dziekanat, obsługa finansowa, obsługa stypendialna, biuro karier, obsługa praktyk, biblioteka, współpraca z zagranicą, extranet, samorząd studencki i organizacje studenckie oraz nauczanie języków obcych. Badanie ma stałą formę oraz liczbę pytań i jest corocznie powtarzane w całej grupie WSB. Daje to możliwość ciągłego doskonalenia systemu wsparcia oraz zapewnia porównywalność ocen funkcjonowania systemu pomiędzy latami i uczelniami. Badanie dzięki swojej porównywalności pomiędzy wydziałami i pomiędzy poszczególnymi edycjami umożliwia skuteczną identyfikację obszarów do poprawy w zakresie wspierania studentów w procesie uczenia się. Jest uniwersalne – stosowane w ramach wszystkich uczelni w grupie WSB, więc potencjalnie mogłoby zostać przeniesione również do innych uczelni. Jego innowacyjność polega na jego kompleksowości i porównywalności pomiędzy jednostkami uczelni – stanowi dobry punkt odniesienia dla innych uczelni. Badanie Atrybutów Marki prowadzone jest corocznie od 2010 r., co potwierdza jego trwały charakter.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje o studiach w WSB Toruń są dostępne na stronie internetowej Wydziału, w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i rosyjskiej. Strona jest dostosowana do użytku, zarówno na komputerze, jak i z poziomu urządzeń przenośnych. Nawigowanie po stronie internetowej jest wygodne i ergonomiczne. Istnieje możliwość łatwego zwiększenia rozmiaru fontu, co ułatwia korzystanie z niej osobom z niepełnosprawnościami. Ustawowo wymagane dokumenty, tj. statut, strategia, regulamin studiów i regulamin świadczeń dla studentów oraz zasady i tryb przyjmowania na studia są dostępne w BIP oraz w systemie informatycznym Uczelni (Extranet – studenci, Intranet – pracownicy) oraz na platformie Moodle.

Na stronie internetowej Wydziału udostępniono opis kierunku obejmujący cel kształcenia i warunki studiowania.

Na platformie Moodle znajdują się niezbędne materiały dydaktyczne (e-syllabus, e-serwis), a także e-kursy.

Interesariuszom zewnętrznym i wewnętrznym udostępniane są wyniki:

- monitoringu poziomu osiągnięcia efektów uczenia się,
- oceny zajęć dydaktycznych przez Studentów,
- Badań Atrybutów Marki,
- badań losów absolwentów,
- oceny jakości prac etapowych,
- oceny jakości prac dyplomowych.

Każdy student ma dostęp (także za pomocą aplikacji mobilnej) do spersonalizowanego rozkładu zajęć w Extranecie (w tym terminów egzaminów, zaliczeń i konsultacji), ma możliwość wyszukania planu zajęć wykładowcy lub grupy. W Extranecie publikowane są również procedury kluczowe dla procesu dydaktycznego.

Systemy Intranet, Extranet oraz platforma Moodle zapewniają studentom i pracownikom pełen dostęp do potrzebnych informacji.

Publiczny dostęp do informacji na temat warunków rekrutacji, programu studiów i jego realizacji stanowi kluczowy element pozyskiwania kandydatów i gwarantuje transparentność procesu kształcenia. Realizowany jest poprzez:

- systematyczne udostępnianie informacji na stronie internetowej Wydziału oraz kanałach social media,
- organizowaniu cyklicznych spotkań ze studentami w ramach:
- Witaj w WSB – spotkania grona dziekańskiego oraz przedstawicieli poszczególnych jednostek z nowoprzyjętymi studentami nt. zasad studiowania,
- spotkania grona dziekańskiego z wyższymi rocznikami – spotkania dotyczące m.in. spraw bieżących, praktyk, sesji, egzaminów dyplomowych, pracy jednostek administracyjnych, ECTS,
- spotkania dziekana Wydziału ze starostami – spotkania odbywające się raz w miesiącu, w okresie pandemii online, które dotyczą spraw bieżących,
- spotkań z Menedżerem kierunku, dotyczących m.in. programu studiów i efektów kształcenia,
- coroczne spotkania Komisji ds. Jakości Kształcenia – prezentowanie partnerom biznesowym programów studiów, efektów uczenia się, zmiany na ścieżkach kształcenia,

- współdział w organizacji Targów Pracy przez bydgoskie porozumienie Biur Karier wszystkich uczelni wyższych (zarówno publicznych jak i niepublicznych), które służą zapoznaniu się z aktualnymi wymaganiami rynku pracy stawianym absolwentom studiów wyższych;
- spotkania (co najmniej dwa razy w roku) zespołów dydaktycznych (nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku, przedstawiciele Biblioteki i Biura Karier, metodycy, Menedżer kierunku) organizowane w celu bieżącej oceny realizacji efektów uczenia się.

W dobie pandemii wszystkie wyżej wymienione spotkania przeprowadzane były online.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Doskonalenie programu studiów oraz zapewnianie jakości kształcenia odbywa się na podstawie doświadczeń i zweryfikowanych dobrych praktyk wypracowanych w czasie prowadzenia studiów w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu. Ma ono na celu wzmocnienie osiągnięcia założonych efektów uczenia się, by umożliwić absolwentom efektywne wejście w życie społeczne i zawodowe, zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy.

Celem systemu jest:

1. zapewnianie jakości programów studiów poprzez:
  - a) tworzenie, zatwierdzanie, monitoring oraz okresową weryfikację i modyfikację programów studiów, w tym efektów uczenia się;
  - b) angażowanie pracodawców do definiowania, opiniowania i modyfikacji programów studiów;
  - c) pozyskiwanie i wdrażanie najlepszych praktyk uczelni polskich i zagranicznych w zakresie tworzenia i ciągłego doskonalenia programów studiów.
2. zapewnianie jakości kadry dydaktycznej poprzez wdrożenie:
  - a) procedury rekrutacji i adaptacji nauczycieli akademickich;
  - b) systemu szkoleń nauczycieli akademickich;
  - c) procedury oceny nauczycieli akademickich;
  - d) systemu motywowania i nagradzania nauczycieli akademickich.
3. zapewnianie jakości procesu i zajęć dydaktycznych poprzez:
  - a) wsparcie nauczycieli akademickich przez metodyków;
  - b) hospitację zajęć przez doświadczonych nauczycieli akademickich i metodyków;
  - c) doskonalenie metod dydaktycznych poprzez szkolenia i wdrażanie nowych narzędzi;
  - d) wsparcie studentów oraz zapewnianie zasobów do nauki;
  - e) doskonalenie systemu motywowania i oceniania studentów;
  - f) systemy informacyjne oraz skuteczną komunikację wewnętrzną;
  - g) sprawną organizację studiów i procesu dydaktycznego.
4. ciągle doskonalenie procesów i efektów uczenia się na Uczelni.

W ramach systemu działają:

- komisje ds. jakości kształcenia – odrębne dla każdego kierunku,
- zespoły dydaktyczne – odrębne dla każdego kierunku,
- menedżerowie kierunków,
- metodycy.

System zapewniania jakości kształcenia gwarantuje szeroki udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych:

- studenci,
- kadra badawczo-dydaktyczna, dydaktyczna i badawcza,
- pracownicy administracyjni,
- pracodawcy, partnerzy biznesowi i instytucjonalni,
- absolwenci.

Interesariusze uczestniczą w pracach ciał doradczych i w licznych badaniach realizowanych przez Uczelnię (badania ankietowe studentów, badania atrybutów marki – tzw. BAM).

Badania BAM realizuje Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia. Badania obejmują ocenę satysfakcji studentów i słuchaczy, monitoring losów zawodowych absolwentów oraz ocenę Uczelni przez pracodawców i pracowników. Obejmują kluczowe, z punktu widzenia strategii Uczelni obszary:

- dopasowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy (praktyczność);
- dobra organizacja studiów i obsługi administracyjne z przyjaznym podejściem do studentów (przyjazność).

Wyniki badania BAM przedstawiane są studentom oraz pracownikom Uczelni na spotkaniach i w ekspozycjach na terenie uczelni.

Podstawą doskonalenia jakości kształcenia jest informacja uzyskiwana od interesariuszy. Szczególne miejsce w systemie doskonalenia jakości kształcenia zajmują informacje uzyskiwane poprzez:

- monitoring wyników sesji egzaminacyjnej i analizę obciążenia studentów w poszczególnych semestrach,
- analizę zasobów bibliotecznych i korzystania z nich przez studentów,
- ocenę zajęć dydaktycznych przez studentów,
- hospitację zajęć dydaktycznych,
- udział pracodawców w pracach Komisji ds. jakości kształcenia,
- analizę wyników BAM,
- weryfikację prac dyplomowych i procesu dyplomowania dokonywaną przez Komisję Oceniającą Jakość Prac Dyplomowych.

Systematyczność i kompleksowość wszystkich aktywności w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym szczególnie cenny udział interesariuszy zewnętrznych, pozwala na skuteczną modyfikację programu studiów.

Plany rozwoju kierunku są ściśle powiązane z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy – uwzględniają wymagania pracodawców i aktualne tendencje identyfikowane na rynku pracy. Analiza potrzeb rynkowych jest od wielu lat prowadzona cyklicznie w ramach Badań Atrybutów Marki (BAM) oraz Komisji ds. jakości kształcenia. Wyniki tych analiz pozwalają na uwzględnienie w ofercie oczekiwani pracodawców. Innym źródłem informacji o rynku pracy są zaangażowani w prace Komisji ds. jakości kształcenia przedstawiciele otoczenia biznesowego.

Na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w wyniku funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia podjęto szereg działań m.in.:

- wprowadzono nowe specjalności,
- zwiększono liczbę godzin zajęć z języka obcego,
- pozyskano dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego,
- zwiększono udział wykładowców praktyków,
- zmieniono organizację i dokumentację praktyk zawodowych,
- wprowadzono nowy system certyfikacji kompetencji nauczycieli akademickich,
- przeprowadzono szereg szkoleń przygotowujących kadre dydaktyczną i studentów do realizacji zajęć w formie synchronicznej.

Powyższe działania opisane zostały w poszczególnych kryteriach niniejszego raportu.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

W Uczelni corocznie przeprowadzany jest audyt nadzoru potwierdzający spełnianie wymagań normy w zakresie projektowania autorskich programów kształcenia i ich realizacji na studiach I, II stopnia, studiach podyplomowych, szkoleniach i kursach.

Jedną z najmocniejszych stron, związaną m.in z wdrożenia normy ISO 9001:2015, jest wprowadzenie uporządkowanego i spójnego sposobu realizacji działań i procesów, w ramach wypracowanych procedur.

Uczelnia, mając na uwadze skuteczność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w czerwcu 2015 roku, poddała się certyfikacji zewnętrznej, zgodnej z wymaganiami normy EN-PN ISO 9001:2008 i uzyskała certyfikat TÜV SÜD Management Service GmbH. W 2017 roku Uczelnia dostosowała system do wymagań nowej normy ISO 9001:2015. W wyniku audytu zewnętrznego w maju 2018 roku Uczelnia otrzymała certyfikat ISO 9001:2015 na kolejne trzy lata. W wyniku kolejnego audytu zewnętrznego, który odbył się w maju 2021 roku Uczelnia otrzymała **certyfikat ISO 9001:2015** na kolejne trzy lata.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	brak

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowoczesna infrastruktura dydaktyczna i naukowa. 2. Wysoki poziom i doświadczenie kadry dydaktycznej (jej zróżnicowane, kompetencje, doświadczenie wynikające z praktyki). 3. Aktualność programów studiów – uwzględnianie nowej wiedzy, będącej częściowo wynikiem badań samych dydaktyków i dostosowywanie treści programowych do potrzeb rynku pracy. 4. Podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej poprzez szkolenia organizowane przez Władze Uczelni w zakresie efektywnego wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległości oraz szkoleń branżowych. 5. Systemowe badanie przez BAM i OKD poziomu zadowolenia kluczowych interesariuszy. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczający poziom umiędzynarodowienia w zakresie mobilności kadry dydaktycznej i studentów. 2. Niewystarczający udział młodych pracowników w aplikowaniu o projekty naukowe.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toruń jest miastem uniwersyteckim, które przyciąga studentów z całego świata, co daje szansę na dalszy rozwój oferty studiów prowadzonych w językach obcych. 2. Systematyczna ocena poszczególnych obszarów kształcenia przez Władze WSB w Toruniu umożliwia modyfikację programów kształcenia, ich unowocześnianie z punktu widzenia potrzeb otoczenia zewnętrznego, co powinno sprzyjać wzrostowi zapotrzebowania pracodawców na wysoko wykwalifikowanych absolwentów. 3. Możliwość ciągłego doskonalenia kompetencji kadry dydaktycznej w ramach samokształcenia i uczestnictwa w kursach/projektach finansowanych także ze źródeł zewnętrznych, np. NCBiR. 4. Potencjał związany z przynależnością do Grupy TEB Akademia i Federacji Naukowej WSB-DSW. 5. Międzynarodowa sytuacja polityczna. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymujący się niż demograficzny. 2. Systematyczny spadek liczby studentów na studiach stacjonarnych. 3. Sytuacja ekonomiczna potencjalnych kandydatów na studia, która może wynikać z pandemii Covid-19 i kryzysu gospodarczego. 4. Pewien niepokój budzi pojawiający się czasem w analizach pogląd o nadmiarze ludzi mających wykształcenie wyższe. 5. Problemy szkolnictwa średniego związane z jakością kształcenia i merytorycznym przygotowaniem kandydatów na studia.

Wyższa Szkoła Bankowa
w Toruniu (7)
ul. Młodzieżowa 31a
87-100 Toruń, tel. 56 66 09 200
NIP 956-19-37-370

(Pieczęć uczelni)

DZIEKAN
Wydział Finansów i Zarządzania
Magdalena Nowak-Paralusz
dr Magdalena Nowak-Paralusz

(podpis Dziekana)

REKTOR
Marek Jacek Stankiewicz
prof. dr hab. Marek Jacek Stankiewicz
(podpis Rektora)

Toruń, dnia 19 grudnia 2022 r.